Folia Magazine

Weekblad voor HvA en UvA – foliaweb.nl nr.20 11/02/2015

Rivke Jaffe

Het leuke van deprimerend onderzoek

Hogeschool van Amsterdam

ONDERZOEKSTV

TALKSHOW OVER ONDERZOEK IN HET ONDERWIJS

HVA.NL/FLOOR

ONDERZOEKSTV (OZTV) SLAAT EEN BRUG TUSSEN HVA ONDERWIJS EN OPVOEDING EN DE SCHOLEN. IN DEZE TALKSHOW BELICHTEN WE PRAKTIJKONDERZOEK VAN DOCENTEN EN BESPREKEN WE DILEMMA'S BIJ HET UITVOEREN VAN ONDERZOEK.

Docenten onderzoeken hun eigen lespraktijk op school en dit neemt een steeds duidelijkere plaats in binnen de school. Maar wat kun je ermee? Wat merken leerlingen van het onderzoek? Worden er collega's bij betrokken? En hoe kan de school een onderzoeksagenda ontwikkelen?

In de eerste aflevering van OZTV staat het onderzoek van studenten in de masteropleidingen die opleiden tot eerstegraadsleraar centraal. We zien onderzoek naar een nieuwe aanpak om spreekvaardigheid bij Engels te verbeteren en een onderzoek waarin 'de havo-leerling' centraal staat.

Aan tafel komen collega's, leerlingen, schoolleiders en onderzoeksbegeleiders. Samen gaan zij in gesprek over bovenstaande vragen. We zien prikkelende voorbeelden van onderzoek en er is een live testlab.

OnderzoeksTV is een co-productie van HvA Digitale Media en Creatieve Industrie – in het bijzonder de opleiding Communication & Mulitmedia Design – en Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam.

CREATING TOMORROW

Inhoud

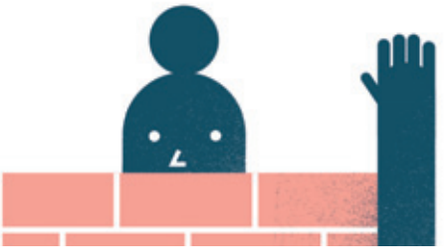
#20

Interview

De stad en de mensen 6

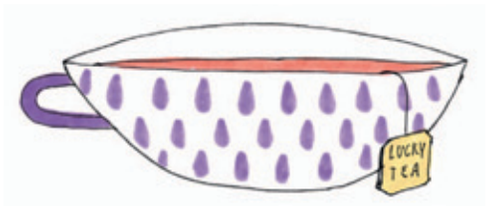
Antropoloog en Jonge Akademielid Rivke Jaffe doet onderzoek naar uiteenlopende stadse zaken als graffiti, veiligheid en eco-yuppen.

Reportage

Geloven hoeft niet 14

Bij de datingcursus van studentenpastor Maarten Vogelaar hoef je niet in God te geloven, maar leer je dat te doen in jezelf – en de liefde.

Onderzoek

Een vers kopje thee 24

Van thee wordt je blij, bewijst wetenschappelijk onderzoek. De studie wordt betaald door Unilever. Is dat wel zuivere koffie?

Reportage

Misdaad loont in de D-buurt 27

De containerwoningen in het Spinozacomplex in de Bijlmer zijn zeer inbraakgevoelig. Maar Duwo Studentenhuisvesting geeft niet thuis.

En verder

De week/Tweet/Het moment/Navraag 4-5 Lunchen met 10 Passie 13 Opinie 18-19 Asis Aynan 19 Objectief 20-21 Op de tong 23 English Pages 30-31 Toehoorders 32 Promoties/Hora est/Emma Curvers 33 Prikbord 34-35 Interview Leonne Stentler 36-37 Stage 37 Overigens 38 Wat doe je nu?/Colofon 39

Folia op internet **www.foliaweb.nl** @FoliaWeb FoliaWeb.en.Magazine FoliaTV

Redactioneel

Veilig

Loop je de HvA of UvA binnen, dan word je begroet door een man of vrouw in uniform. Wat hij of zij over het hoofd ziet, wordt gevangen op talloze camera's, die een potentiële dief of vandaal afschrikken of ontmaskeren. Er is maar weinig wat de instellingen ontgaat. Vorig jaar nog gebruikte de UvA opnames uit een computerzaal om te zien welke studenten hadden ingelogd om spam te versturen. Op bepaalde plekken van de UvA mag je alleen nog komen met een docentenpasje.

Wel zo veilig. Toch is het vreemd, dat twintig jaar geleden nog niks van dat alles nodig leek. Is de buitenwereld zoveel bozer geworden? Antropoloog Rivke Jaffe vraagt het zich af. In haar onderzoek bekijkt ze de gevolgen van de wereldwijde focus op veiligheid en concludeert: het wordt er niet altijd leuker op.

Tegelijkertijd is je veilig voelen uiteraard wel essentieel. Dat bewijst een reeks incidenten op de Spinozacampus in de Bijlmer, waar zo'n zevenhonderd studenten wonen. In het dikke jaar dat de campus nu in gebruik is, lijkt het er steeds onguurder. Inbraken en bedreigingen met messen en pistolen volgden elkaar op. Eén meisje kreeg van een agent zelfs het advies naar een andere plek uit te kijken. Ondertussen zegt verhuurder Duwo niks te kunnen doen – en wijst ze naar de studenten zelf.

Uiteraard dragen bewoners deels zelf verantwoordelijkheid voor de inbraakgevoeligheid van hun kamers. Maar als er binnen zo'n korte tijd zó veel incidenten plaatsvinden, is er duidelijk meer aan de hand. Van nota bene een studentenhuisvester mag je verwachten zich meer te bekommeren om haar jonge huurders. Als de buitenwereld echt zo boos blijkt, is het de taak van de verhuurder ook voor veiligheid verantwoordelijkheid te nemen.

De week

Zelfkennis

Nosce *te ipsum*, heette het in de klassieke tijd. Geen idee wat dat betekent? Dat kan kloppen. Misschien had u ambitie en koos voor een studie waar je dit soort ongein niet hoeft te leren. Of u bent weliswaar geesteswetenschapper, maar dan richtte uw ambitie zich waarschijnlijk vooral op de zaken buiten uw studie. Niettemin, de vertaling is 'ken uzelf'. En dat is precies waartoe de alfa's van de UvA in hun werkgroepen de afgelopen tijd overgingen. Een geruststelling. Helemaal ambitieloos bleken ze niet te zijn. Alleen richtten studenten die ambitie onvoldoende op hun studie, maar op onbenulligheden als 'persoonlijke ontwikkeling.' Problematisch natuurlijk. Echte ambitie, dat is je zo snel mogelijk door je studie heen vechten. Eigenlijk zouden de alfastudenten een voorbeeld moeten nemen aan hun collegae bij economie of psychologie. Als die er niet in slagen voor een tentamen te leren, bedenken ze gewoon een paar trucjes om het toetssysteem te hacken. Dat noemen wij nog eens op de studie gerichte ambitie.

Ondertussen gebeurde er meer op de Spuistraat. Deze week werd namelijk ook bekend dat het Bungehuis verkocht is, voor een bedrag dat tussen de vijftien en twintig miljoen wordt geschat. Van dat bericht zal menig hart daar toch een sprongetje gemaakt hebben. Vijftien miljoen, dat lijkt wel *exact* het bedrag dat de faculteit op dit moment tekortkomt. Met de geesteswetenschap heb je goud in handen, blijkt maar weer. En dit keer kan het voor de verandering ook eens echt te gelde worden gemaakt! Zonder mensen op ideeën te willen brengen, lijkt het ons duidelijk wat de volgende actie van de alfa-activisten moet worden. Niks niet bezetten: dat was misschien in de jaren zestig effectief. Dit keer is juist ontruimen het devies. Worden de verhuisdozen al uitgedeeld? Hoe eerder het pand wordt opgeleverd, hoe eerder de buit binnen is.

En er kan nog meer uit deze win-winsituatie gehaald worden. Als we een beetje opschieten met die verhuizing, is de parel van de Spuistraat nog voor het eind van het jaar omgebouwd tot een luxueus hotel waarvoor de wereldwijde beau monde zich zal verdringen. De Russische oliebaronnen, de sjeiks uit Saoedi-Arabië en de Italiaanse jetset: allemaal komen ze naar ons toe. Een Babylonisch festijn waar menig linguïst zijn vingers bij zal aflikken. En een geweldige kans voor al die geplaagde kleine talenopleidingen, die tegen die tijd waarschijnlijk zijn opgeheven. Alsnog kunnen studenten zich eens goed onderdompelen in een vreemde taal. Nota bene in hun tot mondaine suites omgebouwde oude klaslokalen.

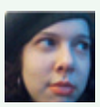
Clara van de Wiel

Wie de geschiedenis niet kent is gedoemd haar te herhalen. Maar ook als je haar wel kent blijken er vaak talloze overeenkomsten tussen heden en verleden. Wist u bijvoorbeeld dat er voor de bouw van het Bungehuis twintig huizen tegen de vlakte moesten? Dolkomisch toch, dat net nu het gebouw van de hand gaat, er zes talenstudies sneuvelen! **foto** - UvA

– 7 februari 2015

tweet van de week

Susan Warmenhoven
@Cinesuus

Ben je in de afstudeerfase beland, wordt er in de syllabus alsnog tegen je gesproken alsof je vijf jaar oud bent. #UvA #Mediastudies

Het moment

Studenten als snackende en bierdrinkende couch potatoes: *das war einmal*. De moderne student is bewust bezig en zorgt goed voor lichaam en geest. Vorige week opende het Universitair Sportcentrum daarom zijn nieuwste vestiging: 'Body & Mind'. Alcohol werd er tijdens de opening niet geschonken, maar voor yoga en wierook was volop ruimte. ||| tekst – Clara van de Wiel / foto - Coco Duivenvoorde

Navraag Seringe Huisman

UvA-studentenorkest J. Pzn. Sweelinck haalt Bernard Haitink binnen als nieuwe beschermheer. De voormalig chef-dirigent van het Concertgebouworkest studeerde zelf ook in Amsterdam, en is daarmee het ultieme rolmodel voor het Sweelinck, vertelt bestuursvoorzitter Seringe Huisman (22, biologie).

Hoe hebben jullie Haitink gestrikt?
'In december hebben we de stoute schoenen aangetrokken en een brief aan Haitink geschreven. Hij is een grote inspiratiebron voor ons. Het bleek niet makkelijk om zo'n grootheid te bereiken, maar toen bleek dat Haitink twee weken later zou optreden in het Concertgebouw. Via een orkestlid dat daar als suppoost werkt, konden we de brief aan Haitinks vrouw doorspelen. Hij mailde terug dat hij met plezier onze beschermheer zou worden.'

Wat doet een beschermheer eigenlijk?
'De beschermheer staat officieel boven het comité van aanbeveling, maar we denken nog na over hoe we zijn beschermheerschap willen invullen. Het is natuurlijk heel goed voor de naamsbekendheid van ons orkest om met zo'n grote naam geassocieerd te worden. Het onderscheidt ons van andere orkesten dat deze dirigent ons een warm hart toedraagt.'

Helpt dit om als orkest het hoofd boven water te houden, nu cultuursubsidies afnemen?
'Absoluut. Ook dit jaar mogen we weer optreden in het Concertgebouw; dat is fantastisch, maar erg duur. We krijgen gelukkig veel steun van de UvA, maar daarnaast moeten we veel aan fondsenwerving doen.'

Komt Haitink jullie nu een keer dirigeren?
'Dat is uiteraard wel onze grote droom! Het zou heel gaaf zijn om te kunnen zeggen dat je als student een keer onder zo'n grootheid hebt gespeeld. Haitink is 85, maar dirigeert nog steeds wereldorkesten. Zijn reactie was heel enthousiast en totaal niet uit de hoogte. Hij is zelf ook jong geweest, wie weet vindt hij het wel heel leuk.' ||| Bob van Toor

‘Het is niet de meest opbeurende materie’

Rivke Jaffe (36), sinds kort lid van De Jonge Akademie, is even bevlogen over hiphop als over milieuproblemen of de gevaren van beveiliging. ‘Mensen zijn cynisch geworden over revoluties.’

tekst - Clara van de Wiel / **foto’s** - Lonneke van der Paalen

Waarom haar onderzoek naar macht en ongelijkheid in de stad maatschappelijk relevant is, kan ze kraakhelder uitleggen. Maar weet je, zegt Rivke Jaffe halverwege het gesprek: ‘Als wetenschappers doe je gewoon heel spannende dingen. Alleen al daarom vind ik het geweldig om mijn onderzoek met mensen te kunnen delen.’ Jaffe deelt haar onderzoek graag met een breed publiek. Omdat dat leuk is: mensen met een andere blik naar heel gewone dingen te laten kijken. Drie jaar geleden organiseerde de antropologe de ‘Hip Hop University’, waar ze met onderzoekers, artiesten en publiek een wetenschappelijke blik op hiphop wierp. Een taalkundige visie op straattaal bijvoorbeeld, of de geschiedenis van straatkunst en graffiti. ‘Veel mensen binnen en buiten de wetenschap beseffen dat niet,’ legt ze uit, ‘dat je over de dingen waar je voor de lol naar luistert of kijkt ook op een andere manier kunt nadenken.’ Zelf kwam ze er ook pas later achter. Dat de reggae- en hiphopmuziek die ze als dj in haar vrije tijd draaide ook onderdeel van haar onderzoek kon zijn. Ze lacht. ‘Nu denk ik: duh! Maar toen ik als antropoloog werd opgeleid was het echt niet gebruikelijk. Wat wij deden was rondhangen en praten met mensen. Met ze meelopen om te zien: hoe ziet hun leven eruit? Dat was mijn standaardmethode. Populaire cultuur, dat was voor de geesteswetenschappers.’ Het was een eyeopener, zegt ze, dat haar favoriete muziek ook een wetenschappelijke bron kon zijn. ‘Het is niet zozeer een ander onderwerp, als wel een andere manier om dezelfde vragen te bekijken. Als ik graffiti zie of muziek hoor, denk ik: hoe kan ik dat gebruiken voor de vragen die ik heb over burgerschap, ongelijkheid en geweld? Hoe zien bevolkingsgroepen hun eigen positie? Hoe kijken ze aan tegen de overheid? Veel mensen denken: reggae, dat is toch van die relaxte muziek? Maar als je naar de teksten luistert, hoor je filosofische en politieke kwesties. Vaak denken we dat alleen op de opiniepagina’s en in de politiek over grote kwesties wordt gepraat. Maar muziek en straatkunst zijn ook een *public sphere*, waar mensen met elkaar in gesprek gaan over hoe ze de wereld zien en hoe dat anders zou kunnen.’

Onlangs werd Jaffe benoemd tot lid van De Jonge Akademie, het platform voor jonge topwetenschappers van de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen (KNAW). Een mooie nieuwe manier om haar onderzoek te vertalen naar de maatschappij, hoopt ze. Onderzoek naar hoe milieuvervuiling samenhangt met sociale ongelijkheid, bijvoorbeeld. Of hoe de verantwoordelijkheid voor veiligheid langzaam verschuift van de publieke naar de particuliere sector.

‘Ik denk niet dat ik erg geschikt ben om onderzoek te doen in niet-stedelijke gebieden’

Ze moet zelf grinniken om de vraag. Een rode draad is in al het onderzoek dat Jaffe heeft gedaan soms lastig te ontdekken. ‘Ik probeer er zelf altijd een coherent verhaal van te maken door te zeggen: het gaat bijna altijd over politiek, macht, ruimte en ongelijkheid.’ Ze lacht weer. ‘En dat dan meestal in steden.’

Eén coherent onderzoeksobject heeft ze misschien niet. Maar als Jaffe begint te vertellen klinkt het allemaal toch vanzelfsprekend. Sowieso omdat alles met de stad te maken heeft. Dat is eigenlijk ironisch, vertelt ze. ‘Ik heb ooit twee weken rurale ontwikkelingsstudies in Wageningen gestudeerd. Maar ik wist meteen: nee, dit is het niet. Ik ben gewoon een stadsmens. Ik vind het best leuk om naar bergen of het platteland te gaan, maar als ik daar een aantal dagen zit krijg ik kriebels. Ik denk niet dat ik erg geschikt ben om onderzoek te doen in niet-stedelijke gebieden.’

Haar promotieonderzoek deed Jaffe ruim tien jaar geleden op de Caraïben, naar het verband tussen milieuvervuiling en stedelijke ongelijkheid. In dezelfde regio onderzocht ze als postdoc vervolgens de macht van *dons:* criminele leiders die in achterstandswijken de rol van de staat overnemen. Ze sprak veelvuldig met de lokale bevolking over wie de dienst uitmaakt. Ook met de dons kwam ze in gesprek. ‘Die hadden daar zelf ook belang bij,’ legt ze uit. ‘Ze willen zichzelf niet als boeman afschilderen, maar als leider en beschermer. Eigenlijk waren ze verbazingwekkend openhartig.’ Eng vond ze dat maandenlang rondhangen in getto’s niet. ‘Maar,’ geeft ze toe, ‘ik heb daarna wel besloten: laat ik me in de toekomst maar op de formele veiligheidssector richten. Ik wil niet de rest van mijn leven onderzoek doen naar gangs. Of het op de lange termijn veilig blijft weet je niet. En je bent ook verantwoordelijk voor andere onderzoekers.’

Eind vorig jaar startte Jaffe als leider van het door de European Research Council en NWO gesubsidieerde onderzoeksproject Public-Private Security Assemblages. In vijf wereldsteden gaat ze de komende vijf jaar de verhouding tussen de staat en de private veiligheidssector onderzoeken. De verschuiving in de verantwoordelijkheid voor veiligheid is een universeel verschijnsel, legt Jaffe uit. ‘Als

je driehonderd jaar teruggaat vind je allerlei niet-statelijke veiligheidsinitiatieven. Daarna is de politie steeds meer de “normale beveiliger” geworden en is het monopolie op geweld meer bij de overheid komen te liggen. Maar nu zie je de laatste decennia weer een shift naar particuliere beveiligers. Ook in Nederland, en zelfs op de UvA. De mensen die hier tien jaar geleden nog gewoon receptionisten waren, zijn nu beveiligers. Vroeger was het iemand die de weg wees, nu hebben ze een uniform met een V. Ironisch genoeg is er terwijl de criminaliteitscijfers omlaag gingen steeds meer behoefte aan beveiligers gekomen. Die spectaculaire groei van de beveiligingsindustrie zie je wereldwijd.’

Zijn de oorzaken ook overal hetzelfde?
‘In sommige landen zijn criminaliteitscijfers juist wel gestegen, en is het ook een reactie daarop. Maar het heeft vooral te maken met een mondiaal proces van neoliberalisering. Burgers worden weer verantwoordelijk voor voorzieningen die in de verzorgingsstaat of tijdens de dekolonisatieperiode door de staat werden geregeld.

‘De beveiligingsindustrie, heeft er belang bij dat mensen zich onveilig voelen’

Dat zie je in het onderwijs en de gezondheidszorg, maar ook bij veiligheid. Het idee is: de overheid kan niet meer alles voor je doen, dus moet je het zelf regelen. En wat daarnaast een rol speelt is de opkomst van een internationale beveiligingsindustrie, die er belang bij heeft dat mensen zich onveilig voelen.’

Wat is het gevolg?
‘Een vicieuze cirkel. Is het echt nodig: overal camera’s op de universiteit, terwijl we dat twintig jaar geleden niet hadden? Misschien wel. Maar bedrijven hebben er baat bij dat jij dat denkt. En als een aantal organisaties wel zulke beveiliging heeft en jij als enige niet, dan denk je snel: ik loop meer risico.’

Hoe zien die nieuwe vormen van beveiliging eruit?
‘In Nederland is het meestal formeel en commercieel georganiseerd. In andere landen gebeurt het informeel en worden er buurtwachten opgezet. Weer ergens anders zie je dat gangs zelfrecht uitvoeren en veiligheid op zich nemen. Ook in Nederland heb je trouwens wel politiechefs die zeggen: leg vooral een honkbalknuppel achter de toonbank en draag zelf bij aan je veiligheid. Waar ons onderzoek over gaat is: wat doet het feit dat veiligheid wordt uitbesteed met de relatie burger-overheid? Hoe verandert je gevoel als burger ten opzichte van de overheid wanneer die niet meer verantwoordelijk is voor jouw veiligheid? En als tweede vraag: hoe wordt ongelijkheid daardoor beïnvloed? In Kingston zie je in één stad alle verschillende vormen van beveiliging terugkomen. De rijken gaan over op commerciele bedrijven en wonen in gated communities. De middenklassewijken organiseren vaak op vrijwillige basis een buurtwacht. En de armste wijken hebben vaak geen andere optie dan criminele organisaties die veiligheid moeten verzorgen.’
Jaffe heeft talloze voorbeelden van hoe de verantwoordelijkheid voor veiligheid verschuift. Van de groei van cameratoezicht in Nederland tot de Amerikaanse buurtwacht die volgens de wetgeving van Florida in zijn recht stond toen hij de zwarte tiener Trayvon Martin neergeschoot. Het onderscheid tussen verschillende soorten beveiligers is volgens

haar vaak lastig te maken. ‘In Miami kun je als politieagent in de avonduren bijklussen als *private security guard*. Dat wordt gewoon centraal geregeld door het politieapparaat. Agenten mogen in uniform en met hun dienstwapen een muziekfestival of club beschermen. Maar ze staan daar op kosten van een bedrijf. Dus wat zijn ze dan: politie of *private security guard*? De politie argumenteert: wij hebben niet genoeg geld om overal in de stad agenten neer te zetten en op deze manier wordt dat door particulieren toch bekostigd. Een echte win-winsituatie. We hebben meer blauw op straat, maar hoeven er niet voor te betalen.’

Wat is het gevaar daarvan?
‘Je kunt je afvragen: in welke wijken komt dat extra blauw? Want dat gebeurt alleen op de plekken waar mensen ervoor willen betalen. Wat zijn dan de effecten voor de rest van de stad? En ook: wat is het effect als zo’n figuur een tussenpositie heeft, als semi-politie? Het wordt verwarrend hoe we ons moeten verhouden tot de overheid. Dat zie je ook in Amsterdam, met de buitengewone opsporingsambtenaren. Die rijden rond op scooters waar “handhaving” opstaat en ze hebben een uniform aan met drie kruisjes. Maar ze werken voor Trigion, een particulier bedrijf. Het zijn geen ambtenaren, maar ze hebben wel bepaalde bevoegdheden. Ze mogen wel boetes uitdelen. Als je ze ziet rondrijden, lijkt het alsof er veel handhavers op straat zijn. Maar het is niet de politie.’
Uiteindelijk, denkt Jaffe, vergroot veel beveiliging het gevoel van veiligheid niet bepaald. Zelfs ten aanzien van de beveiligers zelf, is er wantrouwen. ‘In Jamaica worden veel beveiligers gerekruteerd uit de lage sociale klassen. Het liefst ruige types, omdat hun aanwezigheid dan afschrikwekkend werkt, hoopt men. Maar zij worden vervolgens zelf ook gewantrouwd en gesurveilleerd door hun werkgever. Eigenlijk wantrouwt iedereen elkaar.’ Ze grinnikt. ‘Gezellige business, ja. Ik dacht na afloop van mijn onderzoek naar milieuvervuiling: ik verleg mijn focus, want hier word ik echt gedeprimeerd van. Maar dit is ook niet de meest opbeurende materie.’
Hoewel ze inmiddels volop in het project over veiligheid zit, kwam in december ook een door haar en collega Bart Barendregt geredigeerde bundel over dat eerdere onderzoeksonderwerp uit. In *Green Consumption. The Global Rise of Eco-Chic* werpen verschillende wetenschappers hun licht op hoe de elite zich door middel van verantwoorde producten en diensten probeert te onderscheiden. Een verschijnsel dat iedere Amsterdammer die weleens bij een biologische markt of ecologische kruidenier komt zal herkennen. Maar ook in landen als Jamaica en Indonesië onderscheidt een toplaag zich door het maken van ‘bewuste’ consumptiekeuzes. Opvallend, vond ook Jaffe tijdens het samenstellen van de bundel de overeenkomsten. ‘Je ziet zelfs overal dezelfde esthetiek. Bepaalde lettertypes komen wereldwijd terug, net als de keuze voor kleuren als groen en ecru.’

Je ziet de Marqt bij wijze van spreken ook op Jamaica?
‘Het uit zich op een andere manier, maar wat overeenkomt is de zoektocht naar authenticiteit. Dat is paradoxaal. Aan de ene kant gaat het om ideeën en symbolen die mondiaal circuleren. Bijvoorbeeld authenticiteit, gekoppeld aan eenzelfde ecru lettertype. Maar tegelijkertijd gaat het juist om het lokale en is het dus een reactie op de globalisering. In

> ‘De vraag is: kunnen we problemen echt oplossen via consumptie?’

Jamaica zie je een beeldtaal en productmarketing die vergelijkbaar is met wat je hier ziet. Maar tegelijkertijd zeggen ze juist: we zijn hier geworteld, we zijn geïnteresseerd in zwartheid en antikoloniaal. Dus profileert de elite zich daar sterk met de rastafaricultuur. Iets soortgelijks zie je hier. Dingen die onze oma’s ook aten, zoals boerenkool, zijn nu opeens hip. Maar dan moet het wel op een bepaalde manier verkocht worden of in een bepaald blad opeens als hip worden bestempeld.’

Waarom is precies dit voor de elite een manier geworden zich te onderscheiden?
‘Milieuproblemen worden steeds urgenter en tegelijkertijd heeft men steeds minder vertrouwen in de overheid. Je ziet dat mensen zich tot de markt wenden voor het oplossen van problemen. Dan krijg je dus groen kapitalisme, of *ethical consumerism*. Het idee dat we niet via de politiek maar via consumptie grote maatschappelijke veranderingen teweeg kunnen brengen. Mensen zijn cynisch geworden over revoluties. De markt lijkt dan overtuigender, en consumeren is ook een makkelijke manier om toch iets goeds te doen. Bedrijven springen daar gretig op in en gooien een duurzame saus over hun producten om ze beter te verkopen.’

Je gelooft zelf niet dat het iets uitmaakt?
‘Jawel hoor. Maar het kan nooit de enige of zelfs de belangrijkste manier zijn. De vraag is: kunnen we problemen echt oplossen via consumptie? Of is consumptie nog steeds een deel van het probleem? Bij de milieubeweging van de jaren zestig werd consumptie juist bevraagd. Dat is bijna helemaal verdwenen. Zelfs bij Greenpeace sturen ze je tegenwoordig catalogi met duurzame producten. Terwijl je ook kunt zeggen: moet je als milieuorganisatie niet gewoon stelling nemen tegen overmatige consumptie?’

Bewuste keuzes kunnen misschien ook doorsijpelen naar een groter publiek, en dan toch effect hebben?
‘Of je krijgt juist een tegenreactie. Dat is het probleem als iets een trend is. Je ziet het al bij mode. Vorig jaar bracht Moschino een collectie getiteld *fast fashion*, met McDonaldssymbolen. Dan wordt massaconsumptie juist hip, maar dan ironisch. Ik weet ook dat overheden niet alles kunnen en vaak traag zijn, maar uiteindelijk zijn wet- en regelgeving belangrijker dan consumptietrends. Ik zeg niet: hou op met ethisch consumeren. Ik ben er zelf ook gevoelig voor; ik koop biologisch en ben vegetariër. Maar het kan nooit alleen dat zijn. De gedachte dat je alleen via consumptie de wereld kan veranderen is een illusie. ‘

Rivke Jaffe

1978 Geboren in Charlottesville (VS)
2001 Afgestudeerd in de antropologie, Universiteit Leiden
2006 Promotie antropologie, Universiteit Leiden
2006 Universitair docent sociologie en antropologie, University of the West Indies
2013 Universitair hoofddocent geografie, planologie en internationale ontwikkelingsstudies, Centre for Urban Studies, UvA
2014 European Research Council voor vijfjarig internationaal onderzoek naar private beveiliging en burgerschap
2015 Lid Jonge Akademie

Lunchen met...

Een modernere kikker

De creatieve Hugo Noorlander werkte mee aan een app die mensenlevens redt, heeft een eigen designbedrijf en bedacht een website die fijne werklocaties laat zien. Maar na zijn studie zet hij zijn toekomstplannen even stil voor een reis naar Australië. **tekst** - Carlijn Schepers / **foto's** - Daniël Rommens

Hugo Noorlander (24)
Student Communication & Multimedia Design (HvA)
Kohnstammhuis, maandag 2 februari 13.00-13.30 uur

'Met de EHBO-app van het Rode Kruis, die ik mede heb ontworpen, zijn al meerdere mensenlevens gered,' vertelt Hugo Noorlander met gepaste trots. 'Hij is al meer dan een miljoen keer gedownload en we hebben er een Health Award voor gekregen.' Het afgelopen half jaar liep Hugo stage bij aFrogleap. 'Even kijken op de website van het bedrijf, want als ik zeg "we maken apps" wordt m'n baas boos,' lacht Hugo. 'We maken namelijk hele ervaringen.' Hij klapt zijn laptop open. Daarop prijkt een sticker van een blauwe kikker, het logo van aFrogleap: een bedrijf dat concepten ontwikkelt voor mobiele toepassingen, zoals websites en apps. 'Dat logo heb ik toevallig ook gerestyled. Ik heb er een modernere kikker van gemaakt.'

Hugo is ontwerper bij dit bedrijf, waar hij voor zijn stage al twee jaar parttime werkte en straks ook zijn afstudeeronderzoek gaat doen. Op de HvA studeert hij Communication & Multimedia Design, maar ook op het Grafisch Lyceum en het Mediacollege (richting interactieve media) leerde hij de fijne kneepjes van het designen. 'Ik kan er echt mijn creatieve ei in kwijt.'

> 'Ik vind het een uitdaging om mijn eigen opdrachten binnen te halen'

'Wat ik doe is de huisstijl van een bedrijf vertalen naar een mobiele omgeving. Het designen en bouwen gebeurt tegelijkertijd. Als iets dan niet werkt, blijkt dat meteen en kan het worden aangepast tijdens het ontwerpproces.' Behalve voor het Rode Kruis ontwikkelde aFrogleap concepten voor bijvoorbeeld de ANWB, Marktplaats en C1000.
Nog een half jaar afstuderen, dan is hij student-af. De afgelopen jaren was hij al half student, half werkend. In 2010 begon hij namelijk zijn eigen designbedrijf: Secretpixels. Hiermee ontwerpt hij websites, apps, interfaces en 3D-animaties. 'Ik vind het een uitdaging om mijn eigen opdrachten binnen te halen en te verzinnen. Maar die werkzaamheden staan nu een beetje op een laag pitje vanwege mijn stage en afstuderen.'
Nu hij er een half jaar tussenuit is geweest voor zijn stage, moet Hugo weer even wennen op de eerste dag dat hij weer op de HvA rondloopt. Hij heeft voor de verandering hier een broodje gekocht in plaats van bij een tentje in de buurt: een 'panini' met kip, pesto en tomaat. 'Ik heb hier nog nooit iets gegeten,

dus ben benieuwd.' Helaas: een halfuur later belandt het broodje met twee happen eruit in de prullenbak.
Zijn afstudeerplan heeft hij al bedacht. 'Ik zou het erg tof vinden om van de Rode Kruis EHBO-app een *wearable* te maken, zoals een smartwatch-app. Maar daarvoor heb ik nog geen go.' En naast het afstuderen gaat hij zich ook bezighouden met een ander project dat hij heeft bedacht en uitgewerkt: workspaces.

cc. Een platform voor mensen die op zoek zijn naar een fijne plek om met een laptop, koffie en wifi te werken. 'Zonder dat ze worden weggestuurd door een boze café-eigenaar.'
'Op die website komen de pareltjes, niet de Coffeecompany en Starbucks. Maar plekken waar je echt fijn kunt zitten.' Op dit moment staan er nog alleen locaties in Amsterdam op. 'Maar het zou leuk zijn om uit te breiden naar heel Nederland en misschien daarna wel de hele wereld.' De Facebookpagina van het project heeft al bijna vierhonderd likes, terwijl de website nog niet eens online is.

> 'Ik zou het erg tof vinden om van de EHBO-app een wearable te maken'

Na zijn studie zou Hugo het liefst doorgroeien tot senior designer bij aFrogleap. 'Maar eerst ga ik reizen.' Dat doet hij elke zomer al minimaal een maand met twee goede vrienden. Maar hij heeft gespaard en als hij straks is afgestudeerd, wordt het wellicht tijd voor een langere reis. 'Ik heb al bijna elk continent gezien: Noord-, Zuid- en Midden-Amerika, Azië, Europa... De volgende bestemming is denk ik Australië.'

(ingezonden mededeling)

ASVA STUDENTENUNIE

HUUR ONS BAKBEEST

Tijd om te verhuizen, of gewoon tijd voor een feestje?
Huur dan voor een vriendenprijs ons bakbeest!

▸ **www.asva.nl/bakfiets**

Fotografie: Vera Duivenvoorden

Passie

Klimaatactivisme

Selçuk Balamir (29), promovendus aan de Amsterdam School for Cultural Analysis, is in zijn vrije tijd klimaatactivist.

'Na mijn studie design in Straatsburg voelde ik er weinig voor om de corporate marketing in te gaan. Per toeval kwam ik in aanraking met klimaatactivisme. Vrienden waren betrokken bij de klimaatsite 350.org. Ik wist nog helemaal niks van dit onderwerp af, maar toen zij besloten naar de klimaatconferentie in Kopenhagen te gaan ben ik me gaan inlezen. Ik las Naomi Klein, die heel realistisch is over de consequenties van klimaatverandering en wat wij er als maatschappij tegen kunnen doen. Ik was gelijk om. Inmiddels ben ik in Amsterdam nauw betrokken bij de organisaties Fossielvrij en GroenFront, waar ik ontwerpstrategieën bedenk. *Creative climate activism*, noem ik het. Ik maak posters, vlaggen, stencils, online *memes* en doe sociale media.

Het mooie van het klimaatactivisme, in tegenstelling tot mijn werk als onderzoeker, is de *instant gratification*. Je hebt het gevoel dat je écht met iets belangrijks bezig bent. Dat werkt als een drug. Daarnaast zit dit wereldje vol met inspirerende mensen. Ik kom net uit Brussel, waar ik verbleef bij andere klimaatactivisten. Het is dan gewoon onmogelijk om niet geïnspireerd te raken!

Ik zie de klimaatproblematiek heel realistisch. Wij moeten nú werken aan klimaatproblemen, als maatschappij en niet als persoon. Ik ben geen boomknuffelaar en ik lust zo nu en dan ook wel een steak. Als we nog honderd jaar de tijd hadden om het klimaat te veranderen zou ik zeggen: begin bij jezelf. Maar dat hebben we niet. De tijd is op, dus het is belangrijk dat we de grote vervuilers aanpakken die het voor iedereen verpesten.

Ik organiseer met andere klimaatactivisten op 14 februari de Global Divestment Day. Met meer dan vijfhonderd fietsen gaan wij de Stopera omsingelen als protest tegen Amsterdamse investeringen in fossiele brandstoffen.'

tekst - Stephan Vegelien / **foto** - Fred van Diem

Daten als voorportaal van de liefde

Het lijkt zo simpel: daten. Bijna elke single moet de arena in, zonder gebruiksaanwijzing – en elke dater weet dat het kan uitlopen op een emotioneel bloedbad. Reden voor studentenpastor Maarten Vogelaar om een masterclass op te zetten. Niet om uit te leggen hoe je scoort, integendeel: er kan wel wat meer diepgang in het daten, vindt hij. **tekst** - Bob van Toor / **illustraties** - Idris van Heffen

'Ben ik hier goed voor de, eh... de masterclass?' Door de aarzelende drentelaars in de schemering lijkt de kelder van het studentenpastoraat even een louche seksclub. Zodra Maarten Vogelaar, blond en hip bebrild, in de deuropening verschijnt is die illusie verdwenen. 'Hulde dat jullie de stap hebben durven zetten,' zegt hij even later aan de grote tafel in het zaaltje. Terwijl laatkomers uit de kou komen strompelen, de powerpoint traditioneel hapert en er koekjes rondgaan, legt Maarten (28) uit wat de acht deelnemers de komende maanden te wachten staat bij zijn masterclass daten voor studenten.

'We gaan jullie niet aan een relatie helpen. Ja, sorry,' zegt hij lachend. 'Jullie zullen zelf aan het werk moeten.' Men is er klaar voor. Lisanne (23) is nu vijf jaar single. 'Ik heb het net nog even nagerekend. Op zich vind ik dat niet zo'n probleem. Maar liefde is zo'n onderwerp dat toch steeds weer terugkomt,' zegt ze met enige emotie. Mieke (33) is pas sinds kort bewust aan het daten. 'Het lijkt me leuk om niet alleen óp dates te praten, maar er ook over te spreken met anderen die ermee bezig zijn.'

Huiswerk

De cursus wil vooral ook wat dieper ingaan op vragen over daten, zegt docent en coach Elin Rolfes (43). 'Want het is toch het voorportaal van de liefde.' 2,8 miljoen mensen in Nederland wonen alleen, somt Maarten op, 98 procent zegt liever niet alleen te willen zijn. Dirk-Jan Mudde (25), studentenwerker bij het studentenpastoraat en vandaag de derde cursusleider, knikt. 'Eigenlijk alle singles die ik ken hebben de behoefte om iets met liefde te doen. We willen niet aansturen op een relatie per se, maar er wel mee aan de slag.'

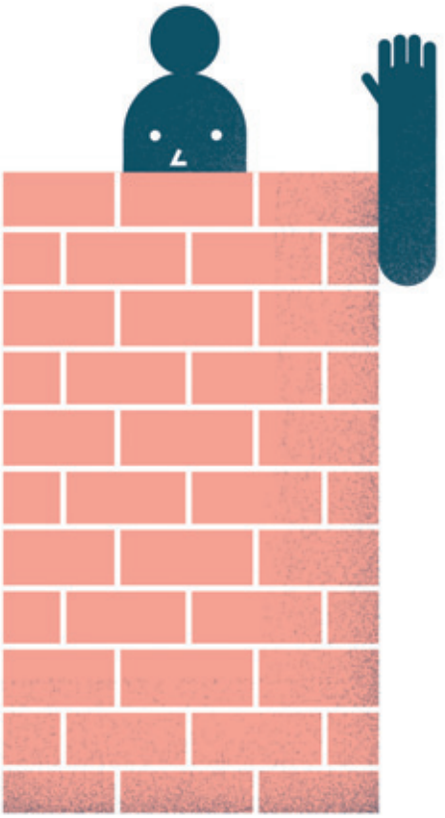
> 'Eigenlijk alle singles die ik ken hebben de behoefte om iets met liefde te doen'

En zo geschiedt: een geestig *Draadstaal*-filmpje wordt opgevolgd door een fragment van de Amerikaanse zelfhulpgoeroe Henry Cloud, die luidruchtig geïnspireerd betoogt dat we onszelf vaak op onze dates projecteren. 'Hij is wel heel christelijk, maar dat hebben we er zo veel mogelijk uitgefilterd', zegt Maarten, voordat hij de speeddate-met-eisenlijstjes inzet. Want hoewel de inspiratie voor de cursus in het christendom ligt, dringt Maarten het geloof niet op, zo vertelt hij later bij een kop thee. Dat de achtergrond is een christelijke is, daar doen hij en de andere leiders niet geheimzinnig over – als vertegenwoordigers van verschillende protestantse kerken in Amsterdam zou dat ook nauwelijks kunnen. Maar de masterclasses zijn voor iedereen, júíst ook atheïsten, benadrukt Maarten. 'Voor mij is God het uitgangspunt, maar als je niet gelooft heb je daar niks aan. Daten, zelfvertrouwen, keuzestress: dat zijn thema's die spelen als je volwassen wordt – en dat moet steeds sneller, de druk is hoog. Werken aan je eigen overtuigingen, hoe

je in het leven staat – vragen die vroeger veel normaler waren – daar is minder aandacht voor. Ik ben bang dat we te veel meegaan in de trend van studeren voor een papiertje en op tijd klaar zijn. Wat mij betreft moet je langer studeren, extra vakken doen, nadenken over wie je bent. Met dat in het achterhoofd zet ik cursussen op.'

Deze masterclass is bij uitstek geschikt voor dergelijke reflectie, weet Maarten, die de cursus voor studenten al tweemaal heeft gegeven. 'Daarnaast wil je ook wel een aantal ideeën en trucs aanleren – hoewel,' verbetert hij zichzelf abrupt, 'Trucs is niet het goede woord.'

Het is niet verwonderlijk dat Maarten zijn woorden met zorg kiest. Wereldwijd zijn dating- en versiercursussen in opkomst, voornamelijk voor mannen. Termen als 'scoren' en 'pick-up artist' en zelfs manipulatietechnieken maken daar niet zelden deel van uit. Bij een datingmasterclass denken sommigen wellicht aan boeken als het verguisde *The Game* en

de vrouwonvriendelijke versierstrategieën van Julien Blanc [zie kader pagina 17]. Maar dat is de cursus van Maarten expliciet niet: hij legt de nadruk op zelfliefde, trachten een zo goed mogelijk mens te zijn voor de ander en een kwetsbare opstelling. 'Geen trucs, maar we suggereren wel een aanpak en bieden oefeningen. Met huiswerk!' Daarnaast kregen alle cursisten na de eerste masterclass een regel opgelegd: niet met elkaar daten. Want hoe logisch die stap ook lijkt als je toch al intieme gesprekken voert, het zou de vertrouwensband in de groep kunnen schaden.

Wie krijgt er toegang tot je meest innerlijke Heilige der Heiligen?

Innerlijke heilige

Twee maanden na de eerste bijeenkomst begroeten de cursisten elkaar hartelijk voor de dichte deur van een kerk in West. Door een misverstand is de sleutel er nog niet. 'We laten wel zien hoe het op een date níet moet!' grapt Maarten. Eenmaal binnen komen koekjes, aantekeningenblokken, AH-salades en, inderdaad, het huiswerk op de lange vergadertafel.

De vorige keer is gesproken over meditatie, en de tempelmetafoor: wie laat je binnen in de tempelhof, voor kennissen en niet-intieme contacten, wie krijgt er toegang tot je meest innerlijke Heilige der Heiligen?

Voor deze keer moesten de deelnemers bijhouden wie ze zijn tegengekomen in een week, om hun bewegingspatronen te analyseren. Ook moesten ze hun netwerk aanspreken om nieuwe potentiële dates te vinden. Daar kwamen best confronterende dingen uit: een deelneemster kreeg bijvoorbeeld van vrienden te horen dat ze te zelfverzekerd overkwam. De groep herkent haar verhaal. 'Als een mogelijke date niet iets van kwetsbaarheid laat zien, is het heel lastig om je daar zelf voor open te stellen,' zegt Maarten. Hij is zelf de beste reclame voor die strategie: na zijn vorige cursus durfde hij zelf aan vrienden te vragen hem aan dates voor te stellen, en zo ontmoette hij zijn huidige vriendin.

Dan is het tijd voor het hoofdonderwerp van vanavond: internetdaten. Een enkeling heeft de sprong in het digitale diepe al gemaakt. *Lisanne:* 'Zó naar, die berichtjes die je krijgt van mannen die twintig jaar ouder zijn, en die als je beleefd terugschrijft dat je geen interesse hebt zeggen: "We hoeven niet meteen te trouwen, hoor!" Nee, me dunkt van niet! En vaak kijken ze dan nog tien keer op je profiel. Vreselijk.'

Elin vertelt dat ze zelf ook veel op internet heeft gedatet. 'Ik had in al mijn onschuld "avontuurlijk" in mijn profiel gezet. Dat wordt, laten we zeggen, op veel manieren uitgelegd. En dat kan vervelend zijn, maar ik heb uiteindelijk besloten het te laten staan: door hoe mannen daarop reageerden wist ik meteen wat voor vlees ik in de kuip had.'

Alle deelnemers moeten, als oefening voor het opstellen van een onlinedatingprofiel, tien eigenschappen van zichzelf opschrijven en presenteren. 'Zijn er nog vragen?' vraagt Maarten. 'Ja...' Marloes aarzelt. 'Waarom moet dit?' 'Aan de ene kant moet je daten op een manier die bij je past, aan de andere kant moet je ook buiten je *comfort zone* – een paradox, voor de slimmeriken,' zegt Maarten. 'Daarbij is het goed om eens na te denken over wie je bent, en hoe je dat wil verwoorden op zo'n profiel.'

Christaan (33) heeft de woorden levensgenieter, voedseltechnologie, kunst, soaps, uitgaan, Sneek, film en fantasy opgeschreven. Onder de vrouwen komen vaak thema's als persoonlijke groei, kwetsbaarheid en authenticiteit terug. Daphne (28): 'Ik hou van shoppen, ik kijk kritisch naar de duurzaamheid van dingen. Ik

6 gouden datingtips

1 Date niet voor een relatie, maar omdat het gewoon leuk is. Daten is een doel op zichzelf. Zorg ervoor dat je er goed in wordt, want het is een mooie kans om interessante mensen te ontmoeten.

2 Daten is geen sollicitatiegesprek, maar een kans om jezelf door de ander te leren kennen. Het is een manier om persoonlijk te groeien en ontspannen met mensen om te gaan.

3 Ga niet op zoek naar een relatie omdat je ongelukkig bent. Als je ongelukkig bent, zal een relatie dat niet oplossen. Wees eerst tevreden met jezelf en leid een interessant leven.

4 Zorg voor een netwerk (vrienden, familie) dat je liefde en feedback geeft. Het is heel belangrijk dat je kan terugvallen op mensen die je goed kennen. Je weet wel: liefde maakt blind en twee weten meer dan een.

5 Verlaat je *comfort zone* en doe iets wat je hiervoor niet deed. We zijn gewoontedieren, volgen vaak een vast patroon van eten, studeren en slapen. Wil je nieuwe mensen leren kennen? Doe iets nieuws!

6 Wees niet bang voor afwijzing, want het ligt vaak aan de ander. We worden niet graag afgewezen, omdat we dan denken dat het aan ons ligt. Maar zonder kwetsbaarheid is er geen liefde.

‘Julien Blanc moet de barricades op’

Over de hele wereld schieten datingcursussen, -fora en informele groepen van vooral mannen als paddenstoelen uit te grond; *pick-up artists* als Julien Blanc reizen de hele wereld over om uit te leggen hoe versieren geoefend en verbeterd kan worden. ‘Zo’n cursus is voor veel jongens de eerste stap om te gaan daten’, legt Jitse Schuurmans (33) uit. Hij doet promotieonderzoek naar de date- en hook-up-cultuur in Californië en Hongkong, waar hij momenteel ook de *seduction community* bestudeert, een beweging van mannen die zich oefenen in het versieren van aantrekkelijke vrouwen. ‘Mannen leren in zo’n cursus om over hun schroom heen te stappen bij het aanspreken van een vrouw. Het geeft die jongens vaak een bepaald soort wereldbeeld: in de eerste plaats door de stelling dat je kunt leren hoe je een vrouw versiert of een date succesvol maakt. Conventionele sekserollen horen ook in dat wereldbeeld: mannen moeten zich assertief opstellen, vrouwen worden gezien als emotioneler, ze denken meer na over wat anderen van ze vinden. Een ander interessant element is de constante reflectie op het eigen handelen; alle aspecten van een date worden onder de loep genomen, zodat ze verbeterd kunnen worden.’

Dat oefenen kan de vrouw met wie gedatet wordt objectificeren, beaamt Schuurmans. ‘Het idee is bijvoorbeeld dat je honderd keer moet oefenen voor je succes hebt met vrouwen, daarvoor gaat het hopeloos mis, en dat is iets wat je moet accepteren. Maar dat betekent ook dat honderd vrouwen slechts als oefenmateriaal dienen.’ Mannen leren uit hun *comfort zone* te stappen en assertief met vrouwen om te gaan: een methode als die van Julien Blanc raadt aan om vrouwen veel en overweldigend aan te raken. ‘Daardoor worden ze steeds dominanter, en gaan ze soms ook de grenzen van meisjes overschrijden.’

> ‘De meeste mannen krijgen zelfvertrouwen doordát ze succes hebben in het verleiden’

Zelfliefde en acceptatie, zoals Maarten Vogelaar uitdraagt, zijn redelijk standaard in datingcursussen, zegt Schuurmans. ‘Zelfvertrouwen wordt Inner Game genoemd, Outer Game is je uitstraling en gedrag. Maar oorzaak en gevolg worden nog wel eens door elkaar gehaald: de meeste mannen krijgen zelfvertrouwen doordát ze succes hebben in het verleiden.’ Schuurmans betwijfelt of er een significant verschil is tussen je kwetsbaar opstellen, zoals de cursus van het studentenpastoraat aanraadt, en het advies van pick-up artists om op dates persoonlijke verhalen te vertellen om je kwetsbare kant te laten zien. ‘Onderliggende motivatie is iets waar ik mijn vingers niet aan wil branden; als etnograaf kijk ik naar gedrag.’

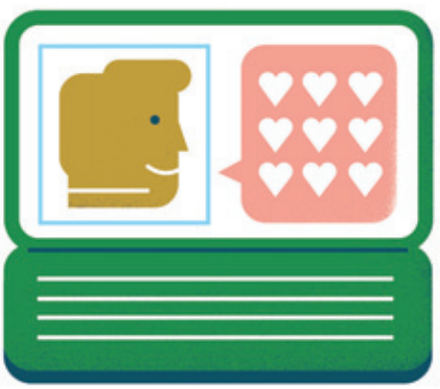
‘Meestal beginnen jongens aan zo’n cursus omdat ze een vriendin willen’, zegt Schuurmans. ‘Als daten ze dan goed af blijkt te gaan, komt er vaak een periode van losse seksuele contacten en verschuift dat doel. Maar de cyclus is een korte: het hebben van losse seksuele contacten gaat vervelen, of het vele daten kost te veel tijd. Dan zie je dat ze alsnog een monogame relatie aangaan.’

Is hij het dan eens met Maarten Vogelaar, dat deze mannen zichzelf tegen kunnen komen omdat ze gedragspatronen hebben aangeleerd? ‘Deels. Maar we moeten de reflectieve en creatieve vermogen van mensen niet onderschatten: de meesten kunnen prima een periode van losse contacten hebben en daarna een relatie aangaan. In de waarschuwing daartegen proef ik een stigma, dat los seksueel contact nog steeds heeft; alsof het onwenselijk is. Het is ergens jammer dat pick-up artists en datingcursussen als die van Blanc niet meer op de barricades gaan om die levensstijl als nieuwe norm te verdedigen. Dat zou wel revolutionair zijn.’

geloof in persoonlijke ontwikkeling: ik wil het goede doen, en ik ben ook het meest geïnteresseerd in mensen die ergens voor leven. En ik hou van theekransjes; ik ben wat dat betreft echt een huismusje.’

Vervolgens worden teksten van bestaande datingsites geanalyseerd op effectiviteit. Mieke neemt de stapel teksten door. Ze zijn geanonimiseerd, en dat is soms maar goed ook. ‘Deze schrijft “Vriendschap is een mooi begin”, dat is leuk,’ zegt Mieke. ‘Wel jammer dat hij het in Caps Lock heeft geschreven.’ Ze had zelf recentelijk nog een date, maar dat was geen succes. ‘Hij zei simpelweg: vertel maar wat over jezelf. Ik wist niet wat ik moest zeggen, en dacht eigenlijk: hoezo, ik hoef jou toch niet alleen maar te vermaken? Ik vond het een slechte vraag.’

Aan het einde van de cursus heeft nog niemand een relatie gevonden, maar de reacties zijn uiterst positief. Sommige cursisten

missen zelfs de gezellige bijeenkomsten en diepgaande gesprekken, die tot steeds later in de nacht doorgingen, vertelt Maarten. Zelf is de cursusleider tevreden. ‘We hebben echt wat met elkaar gedeeld, en dat is wat ik wilde bereiken.’ Volgende week is de reünie, waarop zal blijken of er resultaten zijn geboekt. ‘Ik weet wel dat een paar flink hebben gedatet. Een cursiste vertelde me dat een jongen met wie het best serieus werd, toch de boot had afgehouden. Ze kreeg een appje: “We moeten elkaar maar een tijdje niet zien.”’

Hij moet zijn cursisten weer het mijnenveld insturen, vol spelletjes en façades, weet Maarten. ‘Zo’n appje, daar kan ik echt boos om worden. Dan denk ik: gast, je bent 24. Word eens een beetje volwassen.’ Uiteindelijk, denkt de studentenpastor, leeft bij iedereen het verlangen om door een ander gekend te worden. En de gedragspatronen die je jezelf aanleert hebben consequenties voor de toekomst: ‘Als jij, plat gezegd, een beetje rondneukt en mensen belazert, kom je jezelf tegen wanneer je dan uiteindelijk een keer echt verliefd wordt. Dan krijg je die patronen niet zo makkelijk meer uit je kop. Maar dat iedereen zoekt naar heelheid in relaties, en dat iedereen ooit iemand tegenkomt die dat ook ontdekt heeft, daar blijf ik in geloven – en voor strijden.’

Opinie

Studerende ondernemer krijgt geen kans

Studentondernemers moeten hulp krijgen bij het combineren van hun bedrijf en hun studie, vindt David Rustemeijer. **Illustratie** Marc Kolle

Topsport en studeren: een combinatie die goed kan werken. Op vrijwel elke Nederlandse universiteit bestaat de mogelijkheid voor begeleiding, extra herkansingen en ontheffing van aanwezigheidsplichten. Zo'n aangepast programma lijkt voor de student goed te werken: topsporters kunnen topsport uitoefenen en tegelijkertijd hun studie afronden: 'Bij sommige verplichte vakken hoef ik niet aanwezig te zijn en krijg ik een vervangende opdracht om toch goed op de hoogte te blijven van de leerstof. Deze regelingen worden gemaakt op vertrouwen en op individuele basis en zorgen ervoor dat ik naast topsport mezelf nog verder kan blijven ontwikkelen als student,' zegt bijvoorbeeld Floris van der Linden, hockey-international en student Business Administration aan de UvA.

> Tot op heden is er vrijwel geen regeling voor studenten met een eigen bedrijf

Geen beleid

Een andere combinatie lijkt echter minder goed te werken in Nederland: ondernemen en studeren. Vorig jaar pleitte Bernard Wientjes, hoogleraar ondernemerschap & leiderschap aan de Universiteit Utrecht, al voor een speciaal beleid voor studentondernemers. Dit streven komt voort uit het lage percentage Nederlandse studentondernemers (6 procent in 2012) ten opzichte van andere landen. Dit voorgestelde speciale beleid zal vanuit de universiteiten moeten komen, vindt Wientjes. Tot op heden is er vrijwel geen regeling voor studenten met een eigen bedrijf, hetgeen

ook niet bevorderlijk werkt voor studenten die nog een eigen bedrijf willen beginnen. Dit blijkt eveneens uit onderzoek van de Erasmus Universiteit: wilde in 2012 nog tien procent een eigen bedrijf starten, nu is dat nog maar zes procent. Dit is vreemd voor een land met een rijke geschiedenis in ondernemerschap, zeker als we kijken naar de ambities die Nederland koestert. Ten eerste is er de ambitie om in de top vijf kenniseconomieën ter wereld te komen en te blijven en ten tweede de wens om een gunstig ondernemersklimaat te creëren. Het zijn juist deze twee punten die samenkomen als het om studentondernemers gaat. De vraag is dan ook waarom hier nauwelijks rekening mee wordt gehouden op Nederlandse universiteiten.

Topsporters

Onze zuiderburen lijken dit beter begrepen te hebben. Binnen sommige Belgische universiteiten hebben ondernemers dezelfde status gekregen als topsporters. De reden voor Belgische universiteiten om zulke regelingen te treffen, is hun visie dat studenten de ondernemers van de toekomst zijn en je daarom niet vroeg genoeg kan beginnen met je eigen bedrijf. 'Nog te weinig afgestudeerden kiezen ervoor om als ondernemer aan de slag te gaan, terwijl innovatieve starters noodzakelijk zijn om de economie te versterken,' aldus Alain Verschoren, rector van de Universiteit van Antwerpen. Daarom heeft zijn universiteit initiatieven genomen om het ondernemerschap al tijdens de studentenjaren te stimuleren.

De Universiteit van Gent gaat een stap verder met hun lancering van de startersportefeuille en het initiatief 'Durf Ondernemen'. Dit is een regeling waardoor studenten die ondernemen de nodige studieflexibiliteit krijgen en begeleid worden, zodat ze niet alleen hun studies maar ook hun ondernemersplannen naar een hoger plan kunnen tillen. Businesscoach Steve Stevens van de UGent: 'Studenten hebben weinig te verliezen tijdens hun studie. Nu ze nog in een veilige omgeving verkeren laten wij ze ondernemen, zodat ze de mogelijkheid krijgen de ervaring van first-time entrepeneurs te genieten.'

Complementair

Nederlandse universiteiten lijken hier nog geen mening over te hebben gevormd, hetgeen ook blijkt uit ervaringen van ondernemende studenten. 'Het is spijtig dat er weinig mogelijkheden geboden worden om de combinatie makkelijker te maken. Zeker omdat dit ten koste gaat van zowel mijn studie als mijn onderneming, terwijl de twee eigenlijk perfect complementair zijn,' zegt Justus Cohen Tervaert, student bèta-gamma economie aan de UvA en mede-eigenaar van kledingbedrijf Bonne Suits.

Ondanks de achterstand ten opzichte van de Belgische universiteiten worden er wel een paar veranderingen bewerkstelligd door onderwijsinstellingen die colleges geven over ondernemerschap. Maar volgens Falco Carelsz van het Interstedelijk Studenten Overleg is dit niet voldoende; studenten moeten daadwerkelijk op de hoogte zijn en eigen afspraken met universiteiten kunnen maken. Dit laatste lijkt een probleem, omdat universiteiten niet snel bereid zijn de regels voor studenten met een bedrijf aan te passen. Veel scholen blijven hun studenten onder druk zetten om zo snel mogelijk af te studeren. Het gevolg is dat studenten uit hun studie stappen om zich volledig te richten op hun bedrijf.

> Binnen sommige Belgische universiteiten hebben ondernemers dezelfde status gekregen als topsporters

Voorlopig lijkt het er voor studenten die een eigen bedrijfje runnen op dat zij het moeten doen met de voorzichtige initiatieven die door enkele onderwijsinstellingen geboden worden. Een meer daadkrachtige opstelling zoals die van de Belgen zou de internationale positie van onze ondernemende studenten verbeteren, geeft een bredere motivatie voor studenten om na hun studie zelf een bedrijfje op te richten en voorkomt kapitaalvernietiging. III

David Rustemeijer is mede-eigenaar van KnappeKoppen Amsterdam en student politicologie aan de UvA.

Aanvulling

Bij de foto van Reinbert de Leeuw op het prikbord van *Folia Magazine* 19 is per ongeluk de fotograaf niet vermeld. De foto werd gemaakt door Hans Hijmering.

Aynan

Boekenweekthema

In mijn laatste boek *Gebed zonder eind* vertel ik waarom het hedendaagse Nederland vaak de stempel migrantenproblematiek krijgt, of zelfs een multicultureel drama wordt genoemd. De remedie hiervoor vinden we in onze taal.

In een van de stukken verhaal ik over het boekenweekthema van 2001 met de titel 'Tussen twee culturen'. Een van de belangrijkste literaire organen plaatste de schrijver met wortels elders tussen culturen. Ondanks dat ik vaak en veel over het gekozen thema nadacht, begreep ik het destijds niet goed, terwijl het wel voor ongemak zorgde. Toen ik jaren later het boek *Wat is literatuur?* van Jean-Paul Sartre las, begreep ik mijn last en misbegrip. Ik las de zin: 'Spreken is handelen: ieder ding, dat genoemd wordt is al niet helemaal hetzelfde meer, het heeft zijn onschuldig karakter verloren.' Het idee en initiatief van de boekenweekorganisatie was edel, maar het gebruik van het verkeerde voorzetsel verloor zijn onschuld en had grote gevolgen. De migrant werd door het voorzetsel 'tussen' naar een duistere plek geleid, een wereld zonder licht, een vacuümreservaat.

Ik begrijp dat het thema verkeerd werd geformuleerd, omdat het gezegde tussen wal en schip vallen ongetwijfeld als inspiratie heeft gediend. Er had een ander voorzetsel moeten staan: ín twee culturen.

Ik denk dat niet alleen bij de boekenweekorganisatie het verkeerde voorzetsel zich heeft genesteld in het denken, een groot deel van de maatschappij beziet Nederlanders met een gemigreerde achtergrond als iemand tussen culturen. En dat is met een eenvoudige voorzetselwisseling uit onze hoofden en de wereld geholpen. Is het zo eenvoudig? Mijn geloof in Sartres woorden is groot. De mens is het vleesgeworden woord en onze woorden worden daden. Daarom kunnen we de fout van toen keren. Het is tijd voor het boekenweekthema 'Schrijven in culturen'. III Asis Aynan

Objectief

Helemaal live kunnen ze het nog niet in de gaten houden. Maar één keer in de maand komt bij het Urban Technology-programma van de HvA een database van honderdduizenden regels binnen. Allemaal informatie over de meer dan duizend laadpalen voor elektrische auto's die Amsterdam inmiddels rijk is. Sinds een paar maanden heeft de HvA exclusieve toegang tot data van de laadpunten in Amsterdam. Afgelopen donderdag ondertekenden wethouder duurzaamheid Abdeluheb Choho en domeinvoorzitter Techniek Gerard van Haarlem een officiële overeenkomst om de samenwerking te bekrachtigen. Van de beschikbare data over 2014 werd deze kaart gemaakt.

De geleverde informatie is goud waard, vertelt onderzoeker Jurjen Helmus, die de analyse van de data leidt. 'Doordat we precies weten welke gebruiker wanneer hoe lang zijn auto oplaadt, kunnen we heel precieze voorspellingen doen over waar nieuwe punten nodig zijn.' Hij ontwikkelt momenteel het zogenaamde Charge Infrastructure Efficiency (CHIEF) Model, dat laadgedrag en gebruik heel precies moet gaan voorspellen. Amsterdam is op dit moment Europees koploper als het gaat om elektrisch rijden. In 2014 steeg het gebruik met meer dan 60 procent. Per maand moeten er 25 nieuwe punten bijkomen om aan de vraag te voldoen. Waar die palen het best geplaatst kunnen worden, kan de gemeente door de analyse van de HvA preciezer bepalen.

Amsterdam-Zuid is op dit moment koploper, zowel wat betreft gebruikers als oplaadpunten. Het stadsdeel heeft met een gemiddelde afstand van drie minuten tussen laadpalen zelfs de grootste laadpuntdichtheid ter wereld. Dat bepaalde stadsdelen nog achterblijven, kan zomaar opeens veranderen, vertelt Helmus. 'In Nieuw-West waren de cijfers heel laag, totdat de gemeente een proef uitrolde met elektrische taxi's naar Schiphol. Omdat de chauffeurs allemaal in dat gebied woonden, schoot het gebruik daar toen ineens omhoog.'

tekst - Clara van de Wiel / **Kaart** - HvA Urban Technology

Totalen stadsdelen 2014

Aantal oplaadpunten

Centrum	226
Nieuw-West	120
Noord	78
Oost	178
West	182
Zuid	318
Zuid-Oost	36

Aantal laadsessies

Centrum	63.052
Nieuw-West	17.342
Noord	13.192
Oost	46.700
West	38.521
Zuid	82.031
Zuid-Oost	6.219

Aantal geladen kilometers

Centrum	2.532.736 km
Nieuw-West	1.335.706 km
Noord	623.637 km
Oost	2.009.725 km
West	1.657.452 km
Zuid	3.400.074 km
Zuid-Oost	272.039 km

Unieke gebruikers

Centrum	5.271
Nieuw-West	1.266
Noord	1.230
Oost	3.273
West	3.465
Zuid	5.621
Zuid-Oost	635

Let op: optellen van deze cijfers levert niet het totaal van de stad op. Zie hieronder.

Totalen Amsterdam 2014

Aantal oplaadpunten

Aantal laadsessies

Aantal geladen kilometers

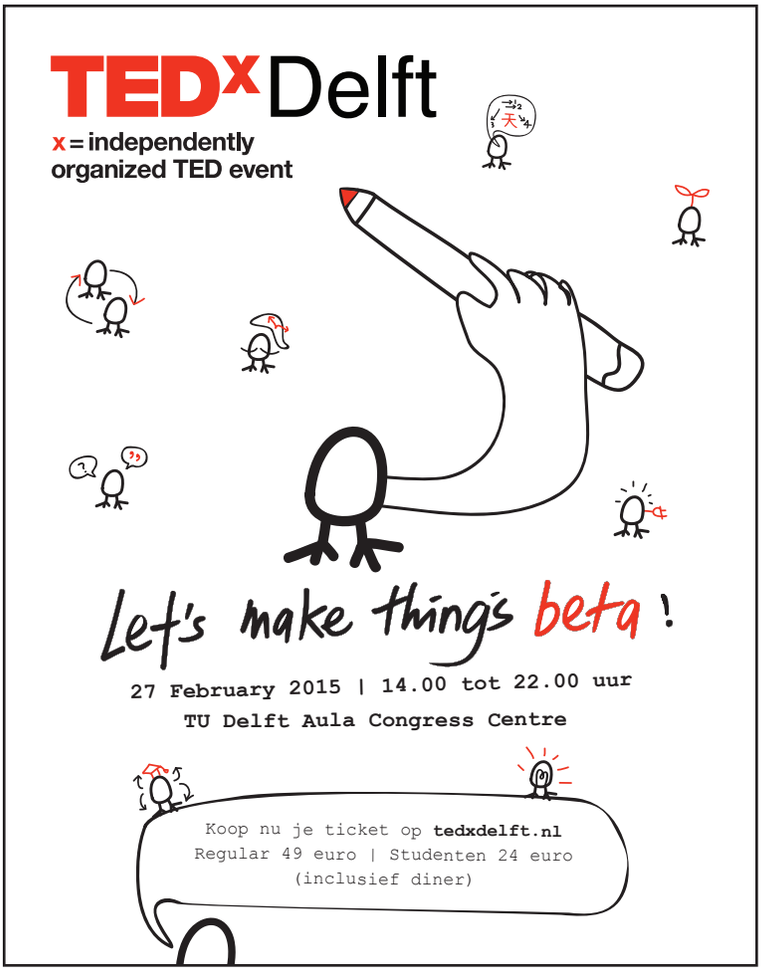

Unieke gebruikers

Cijfers gebaseerd op laadgegevens over 2014, tenzij anders vermeld

Steun ons in de strijd tegen littekens!
geef op **20.21.22**

nederlandse brandwonden stichting

www.brandwondenstichting.nl

CREA Scherp debat, theater, repetitiestudio of fotocursus. Als student kun je nergens in Amsterdam beter terecht dan bij CREA!

Op de tong

Happietaria

Keizersgracht 566

foto – Daniël Rommens

Het interieur van de Happietaria past perfect bij de Nieuwe Spiegelstraat vol galerieën, die om de hoek zit. De muren zijn behangen met kunst en overal staat antiek. Een Delfts blauwe vaas, een oude houten deur, antiek leren meubilair, een ronde spiegel met gouden lijst en een piano met schemerlamp in de hoek. Gecombineerd met ledlichtjes aan de bar zorgt het geheel voor een gezellig huiskamergevoel. Na de openingsborrel is het restaurant vanavond voor het eerst echt open. Happietaria is bijzonder: het bestaat maar één maand, wordt volledig gerund door studenten en vrijwilligers, en de opbrengst gaat naar water en sanitair in Jemen. Jemenitische gerechten als fahsa saltah (runderstoof) en shakshuka (gepocheerd ei in tomatensaus) sieren de kaart. Als voorgerecht kiezen we voor romige wortelsoep (€ 4,25) en mezze – hummus, brood en dipgroenten (€ 4,50). Allebei kruidig en smaakvol. De hoofdgerechten van onze keuze zijn iets minder spannend: kipsaté met patat (€ 11,50) en kabeljauw met Hollandse groenten (€ 14,25). Maar het dessert maakt alles goed. De sticky toffee pie (€ 4,75) komt misschien niet met dadels en vanilleroomsaus zoals de kaart belooft, maar is echt verrukkelijk. Ook het chocoladetrio van een brownie, ijs en mousse (€ 4,50) valt in de smaak. En als we bijna zijn uitgegeten, begint een van de studenten ook nog eens prachtig piano te spelen. Op de kaart staan overigens minimumprijzen. Gasten mogen volgens het Happietaria-principe zelf bepalen hoeveel ze extra betalen als gift. Met een tevreden gevoel verlaten we aan het eind van de avond het restaurant.

Carlijn Schepers

Folia Magazine ontvangt graag je restaurantrecensie en vergoedt bij plaatsing tot € 50,-. Maximaal 270 woorden, kaders zijn welkom, maar niet verplicht.
Mail je recensie (met prijzen) naar redactie@folia.nl en de originele bon naar *Folia*, Stephanie Gude, Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam.

Fahsa saltah

Saltah is het nationale gerecht van Jemen en wordt in bijna elk huishouden als lunch gegeten. Het stoofpotje kent vele variaties en kan met vlees maar ook vegetarisch worden gemaakt. Fahsa saltah wordt oorspronkelijk met lam gegeten. Een van de ingrediënten in het originele gerecht is een papje van fenegriek, dat hulba wordt genoemd. Bij het gerecht krijg je vaak rijst, groenten en brood. Bestek is niet nodig, want volgens de traditie gebruik je je brood als lepel.

Happietaria

Happietaria is een tijdelijk pop-uprestaurant, opgezet door studentvrijwilligers. In 1993 opende het eerste restaurant en inmiddels is het concept al in tien steden opgezet. Happietaria is een actie van Stichting Happy Gift, die geld inzamelt voor hulpverlenersorganisaties. Het doel van deze Amsterdamse Happietaria is schoon drinkwater en betere hygiëne in Jemen. Je kunt er tot en met 28 februari terecht. Reserveren is aan te raden en kan via happietaria-amsterdam.nl.

Shakshuka

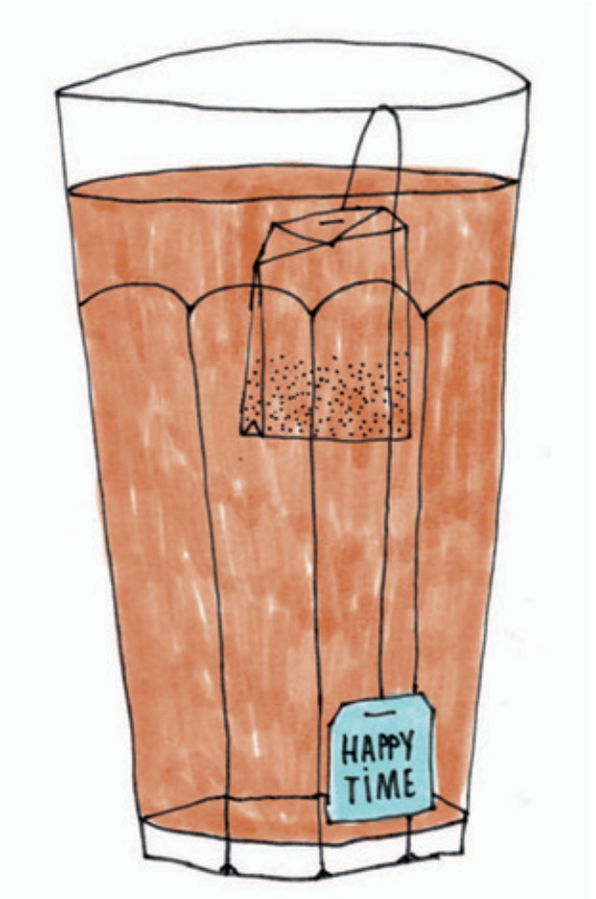

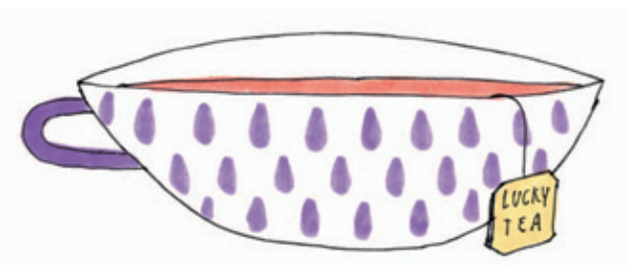
Shakshuka wordt overal ter wereld gegeten, maar in elk land een beetje anders. Er wordt getwist of het gerecht oorspronkelijk uit Jemen of Tunesië komt. De eenpansmaaltijd bestaat uit gepocheerde eieren in een pittige tomatensaus met chili, uien en kruiden, zoals komijn. In Jemen wordt het vaak met brood gegeten als lunch. Shakshuka is populair in veel Arabische en Noord-Afrikaanse landen, maar er bestaat ook een Mexicaanse ontbijtvariant: huevos rancheros, oftewel boereneieren.

Tijd voor thee

Mensen die thee drinken, zijn vrolijker. Dat is wetenschappelijk bewezen met geld van een theefabrikant. Onderzoek dat is gefinancierd door het bedrijfsleven moet roomser dan de paus zijn, meent een betrokkene, om elke schijn van beïnvloeding voor te blijven. Maar helemaal hard blijkt het bewijs toch ook weer niet.

tekst - Yannick Fritschy / **illustraties** - Marianne Lock

'Ja alles, alles kan een mens gelukkig maken. De zon die doorbreekt, een vers kopje thee,' zo zong René Froger in 1988 met Het Goede Doel. Ruim een kwart eeuw later vinden wetenschappers steeds meer bewijs dat vitamine D-inname depressies tegengaat, en recent blijkt ook dat kopje thee misschien wel heel goed voor je humeur. Onderzoek toont aan dat mensen zich onmiddellijk na het drinken van thee een stuk beter voelen dan wanneer ze hun dorst met een glaasje water hebben gelest. Dat effect vindt zo snel plaats, dat het niet door een bepaalde stof in de thee kan zijn opgewekt. Alleen de ervaring dat je een kopje thee drinkt maakt je al vrolijk, stelt het onderzoek, dankzij de unieke combinatie van bereiding, verschijning, geur en smaak die thee verzorgt.

Massaal aan de thee dus! Maar er zitten wel wat haken en ogen aan het onderzoek. Allereerst zijn drie van de vier auteurs van de publicatie werkzaam voor voedingsgigant Unilever, een bedrijf dat in het verleden veel op koloniale theeplantages te vinden was. Nog altijd brengt Unilever onder het merk Lipton allerlei theesoorten op de markt, met slogans als *Thee verfrist, ontspant, herstelt, verkwikt, verwarmt, verkoelt en hydrateert* en *Om echt even te genieten!*. Een theeproducent die onderzoek financiert naar positieve effecten van thee: is dat wel zuivere koffie?

Wel volgens de vierde auteur van de publicatie, UvA-psycholoog Matthijs Baas. 'Zeker omdat ze de schijn tegen hebben, doen bedrijven zoals Unilever er voor zover ik weet alles aan om zich aan de wetenschappelijke integriteitsregels te houden. Ze moeten wat dat betreft roomser zijn dan de paus,' zegt hij. 'De ruwe data worden bijvoorbeeld vastgezet zodra ze binnen zijn, zodat ze niet meer veranderd kunnen worden, en vervolgens geanalyseerd door een statisticus die verder niet bij het onderzoek betrokken is. En het artikel, waarin duidelijk staat vermeld dat het onderzoek vanuit Unilever is gedaan, wordt net als alle andere artikelen door anonieme wetenschappers beoordeeld.'

Ook onafhankelijke onderzoekers kunnen door sponsoring neigen naar gunstige resultaten

Volgens cognitief psycholoog Jan Snel, die aan de UvA onderzoek doet naar onder andere de effecten van genotsmiddelen zoals cafeïne en alcohol, zijn er desondanks kanttekeningen te plaatsen bij de resultaten. 'De proefpersonen zijn gewoontedrinkers, zodat ze wellicht toleranter zijn dan mensen die nooit thee drinken,' zegt hij. 'Aan de andere kant worden mensen die vijf koppen per week drinken al onder gewoontedrinkers geschaard, terwijl er genoeg mensen zijn die dat aantal op een dag halen.' De proefpersonen hadden van Snel sowieso wat scherper mogen worden geselecteerd. 'Er zijn veel meer vrouwen dan mannen, en er is geen rekening gehouden met verschillen in bijvoorbeeld lichaamsgewicht, persoonlijkheid en voorkeur voor een bepaalde theesoort. Ook kunnen ze van tevoren al thee hebben gedronken. Dat zijn allemaal zaken die het effect van thee op de gemoedstoestand kunnen beïnvloeden.' Om echt iets te kunnen zeggen over de invloed van thee, zou je het onderzoek volgens Snel veel nauwkeuriger moeten opzetten. 'Dit is een leuke beginnende studie, maar de methodiek is slordig.'

Anticipeereffect

Door die onzorgvuldige onderzoeksopzet is het nog maar de vraag of het gevonden verband tussen thee en humeur specifiek met thee te maken heeft. De onderzoekers geven zelf in de publicatie al aan dat de warmte die dranken afgeven de stemming kunnen verbeteren. In dat geval had je dus net zo

Wij van wc-eend…

Doordat overheidsfinanciering van wetenschap de laatste jaren steeds verder afneemt, wordt onderzoek steeds vaker gesponsord door commerciële bedrijven. Met name in de farmaceutische industrie en de voedingsindustrie verlenen bedrijven subsidie in ruil voor onderzoek naar hun eigen producten. Unilever heeft zelfs eigen onderzoekslaboratoria, onder andere in Vlaardingen, waar gepromoveerde wetenschappers in dienst zijn. Bij onderzoek naar eigen producten ligt belangenverstrengeling natuurlijk op de loer. Daarom zoeken de bedrijfswetenschappers vaak contact met universitaire collega's om het onderzoek vorm te geven, en laten ze de data altijd analyseren door een statisticus die niet bij de vormgeving van het onderzoek betrokken was.

Desondanks leidt gesponsord onderzoek af en toe tot flinke ophef. In 2010 en 2012 plaatsten respectievelijk *Kennislink* en *De Telegraaf* vraagtekens bij opvallend positieve uitkomsten van onderzoeken naar Red Bull, verricht door de Universiteit Utrecht maar gesponsord door, jawel, Red Bull zelf. Andere studies toonden in diezelfde periode juist negatieve effecten van energiedrankjes aan. De UU liet daarop een onafhankelijke commissie onderzoek uitvoeren naar het wetenschappelijke proces en de afspraken met Red Bull. Daaruit volgde dat er geen sprake was van schending van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, omdat Red Bull zich niet had bemoeid met het onderzoek en de sponsoring in alle publicaties vermeld was. Wel zette de onderzoekscommissie kanttekeningen bij de stelligheid van enkele conclusies.

De kous is daarmee echter nog niet af. Volgens sociaal psycholoog Wolfgang Stroebe van de UU kunnen ook onafhankelijke onderzoekers door sponsoring bewust of onbewust neigen naar gunstige resultaten, bijvoorbeeld om een goede relatie met het bedrijf te onderhouden. Op de website van het onafhankelijke UU-medium *DUB* beschrijft Stroebe statistische resultaten die dit vermoeden steunen. Uit analyses van wetenschappelijke artikelen – zogeheten meta-analyses – blijkt dat de uitkomsten van onderzoek naar de effecten van een bepaald product significant anders zijn wanneer het bedrijf dat het product verkoopt het onderzoek sponsorde. Bij studies over de gezondheidseffecten van roken is de invloed van de tabaksindustrie zelfs zo groot, dat de meeste wetenschappelijke tijdschriften niet langer gesponsorde artikelen over dit onderwerp publiceren. De verschillende uitkomsten worden met name veroorzaakt doordat gesponsorde onderzoeken vaak een andere keus maken voor de controlegroep: Red Bull werd vergeleken met cafeïnevrije drankjes, en Unilever vergeleek thee met water, terwijl koffie in beide gevallen wellicht meer voor de hand lag. Volgens Stroebe kan dit probleem alleen worden weggenomen als wetenschappelijk onderzoek weer volledig vanuit de overheid wordt gefinancierd.

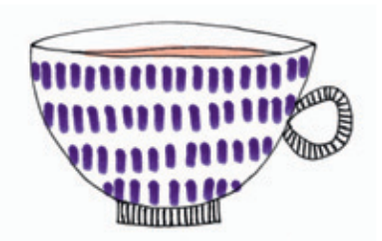
goed een kop koffie of een glas warm water kunnen drinken.
Daarnaast kan het zijn dat niet de theeervaring, maar de cafeïne-ervaring zorgt voor een goed gevoel. Thee bevat namelijk naast theanine ook cafeïne – in thee verwarrend genoeg ook wel aangeduid als theïne, terwijl het vrijwel exact dezelfde stof is als in koffie. Een kop zwarte thee bevat weliswaar gemiddeld twee keer zo weinig cafeïne als een kop koffie, maar nog altijd ongeveer evenveel als een glas cola of een reep chocola. Het opwekkende effect van cafeïne in thee is dus zeker niet te verwaarlozen. Weliswaar is het positieve effect op het humeur gemeten voordat de losse ingrediënten hun volledige uitwerking hebben gehad, maar het anticiperen op cafeïne kan wel een rol spelen. Als je een drank proeft waarvan je verwacht een opkikker te krijgen, word je van die verwachting al blij. Als dat de hoofdoorzaak is van de verbeterde stemming, had je wederom net zo goed een kop koffie of in dit geval ook een glas cola kunnen drinken.
Dit 'anticipeereffect' is misschien wel groter dan het daadwerkelijke effect van de cafeïne, iets waarover de meningen onder wetenschappers behoorlijk uiteenlopen.
De Amerikaanse psycholoog Jack James, hoofdredacteur van het vakblad *Journal of Caffeine Research*, denkt zelfs dat cafeïne helemaal geen positieve effecten heeft en enkel verslavend werkt. Goede testresultaten na cafeïne-inname worden volgens hem alleen veroorzaakt doordat proefpersonen zonder cafeïne ontwenningsverschijnselen krijgen en daardoor slechter presteren. Dat gaat volgens Snel te ver, maar ook hij vindt dat de effecten van cafeïne worden overschat. 'James wordt in ons vakgebied behoorlijk weggelachen, want uit meerdere onderzoeken blijkt dat cafeïne wel degelijk goed is voor reactiesnelheid, aandacht en kortetermijngeheugen. Maar daar blijft het grotendeels bij,' zegt hij.
Toch zijn er publicaties die daarnaast een verband aantonen tussen cafeïne-inname en geluk. *Snel:* 'Uit hersenonderzoek blijkt dat het drinken van koffie het zogeheten *brain reward system* activeert, wat zorgt voor een prettig gevoel. Maar de cafeïne speelt daarin slechts een kleine rol. Je beïnvloedt het systeem vooral zelf, doordat de geur en smaak van koffie een bepaalde verwachting bij je opwekken.' Dat heeft tot gevolg dat koffie drinken in totaal verschillende gevoelens kan resulteren. 'Als je 's ochtends koffie drinkt om wakker te worden, word je er alert van. Maar je kunt het ook 's avonds drinken om juist even te ontspannen. Die effecten blijken allebei voor te komen, afhankelijk van de verwachting van de drinker,' zegt Snel.
Ook bij thee speelt deze persoonlijke verwachting een grote rol. Sommige theedrinkers verwachten een cafeïnekick, andere denken juist rustig te worden van thee. Het onderzoek geeft dan ook geen uitsluitsel of iedereen vrolijk wordt van thee, of dat de proefpersonen als gewoontedrinkers anticipeerden op een positief effect. Als dat laatste het geval is, verschilt het per persoon wat voor drankje de gemoedstoestand het meest bevordert. Voor de een is dat een vers kopje thee, voor de ander een bakje koffie of een kommetje soep. Ja alles, alles kan een mens gelukkig maken...

Proefpersonen hadden net zo goed koffie of cola kunnen drinken

Van blad tot drank

Thee is afkomstig van bladeren van de Camellia sinensis. Die bladeren worden op theeplantages met de hand geplukt. Na het oogsten wordt er warme lucht door de blaadjes geblazen, zodat die een deel van hun vocht verliezen en daardoor zacht en soepel worden. Vervolgens worden de blaadjes gerold, waarbij ze breken en al hun bladsap verliezen. Daarna begint het fermentatieproces: er wordt opnieuw warme lucht door de blaadjes geblazen, maar ditmaal met een hoge vochtigheidsgraad. Na afloop worden de bladeren weer gedroogd en zijn ze klaar om in een theezakje gestopt te worden.
De duur van het fermentatieproces bepaalt het uiteindelijke karakter van de thee. Oolongthee wordt bijvoorbeeld twee keer zo kort gefermenteerd als zwarte thee, en groene thee zelfs helemaal niet. Witte thee wordt verkregen door de bladeren na het oogsten alleen te stomen en drogen. Smaakjesthee zoals Earl Grey krijg je door specerijen of vruchtenolie aan de bladeren toe te voegen. Tenslotte heb je ook nog bepaalde soorten kruidenthee, waaronder rooibosthee, die eigenlijk geen thee zijn, omdat ze van andere planten dan de Camellia worden gemaakt.

Theeconsumptie

Volgens de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Koffie en Thee wordt wereldwijd per jaar ongeveer 3,7 miljard kilo thee geproduceerd. Nederland importeert jaarlijks zo'n 25 miljoen kilo thee. Onze thee is voornamelijk afkomstig uit India, China, Indonesië, Sri Lanka, Malawi en Kenia. Een deel ervan wordt weer overgebracht naar andere landen, zoals Duitsland, Engeland, Rusland en de VS.
Ongeveer 88 procent van alle Nederlanders drinkt thee, gemiddeld twee kopjes per dag. Daarmee is het na koffie en water de meest genuttigde drank. Over tien jaar zou thee weleens kunnen stijgen op die ranglijst, want waar de koffieconsumptie sinds 1996 met 15 procent is gedaald, is de theeconsumptie de laatste jaren stabiel gebleven.

In de D-buurt krijg je de inbraken erbij cadeau

Na een zoveelste gewelddadige overval zijn de studenten van de containerflats in de D-buurt van de Bijlmer het zat: ze eisen maatregelen. Beheerder Duwo benadrukt vooral de eigen verantwoordelijkheid voor een veilige woonomgeving: 'Op het gedrag van bewoners hebben wij natuurlijk geen invloed.' **tekst** en **foto's** - Daniël Rommens

Het is vrijdagochtend, precies een week na een brute gewapende overval op een bewoner van de Spinozacampus in Amsterdam-Zuidoost. Economiestudent Matt Linssen (21) doet de deur open zonder eerst door het spionnetje in de deur te kijken wie er naar binnen wil. 'Als ik iemand verwacht, is dat niet nodig,' vindt de voorzitter van de bewonerscommissie op het studentencomplex. Als het aan Duwo Studentenhuisvesting ligt doet hij dat echter wel, want echt veilig is het niet op de campus.

Een ijzige wind giert tussen de containerflats door over het schaars begroeide terrein in de D-buurt, vlakbij station Diemen Zuid. Achter het complex ligt een bouwterrein waar Duwo werkt aan een groot aantal nieuwe studentenwoningen. De huizen worden gebouwd om vijftien jaar te worden gebruikt. De woningen aan het Dennenrodepad staan hier nu twee jaar en bieden onderdak aan zevenhonderd studenten. Linssen loopt tussen de containerblokken langs een paar kale grasveldjes. Er ligt wat verdwaalde sneeuw en een berg grofvuil. 'Dit zou vorige week al opgehaald worden, maar het ligt hier nog steeds,' zegt hij.

Noodklok

Aanhoudende criminaliteit, met als toppunt een gewapende overval die op vrijdag 30 januari op klaarlichte dag plaatsvond, was reden voor de studenten om vorige week de noodklok te luiden bij Duwo over de veiligheid op de Spinozacampus. De bewoners klagen al langer bij de woningcorporatie, die volgens de studenten te laks omgaat met hun ongerustheid. Nick Vermeulen, bij wie in november 2014 werd ingebroken, meent dat de bewonerscommissie 'voor jan lul' praat met Duwo. Hij zegt te doen te hebben met Linssen en de commissieleden. 'In onze ervaring hebben de gesprekken inderdaad weinig zin gehad,' bevestigt Linssen.

De voorzitter wijst naar de voordeur van zijn buurman Vermeulen. Daarop zijn de sporen van de inbraak nog duidelijk zichtbaar. Vlakbij het slot zitten diepe krassen en deuken in de deur. *Linssen:* 'Duwo heeft de deur wel recht laten zetten, maar dat is dan ook alles.' Vermeulen is niet de enige. Sinds november 2014 zijn de studenten op het studentencomplex aan het Dennenrodepad slachtoffer geweest van maar liefst zeven misdrijven. Het meest schokkend was de recente overval op een student die niet bij naam genoemd wil worden in dit artikel. Hij werd door twee mannen in zijn woning overvallen onder bedreiging van een mes en een pistool. De indringers bonden hem vast aan zijn stoel, waarna ze zijn kostbare bezittingen meenamen en hem gekneveld achterlieten in zijn huis. 'Een medebewoner trof de jongen aan en heeft hem losgesneden,' zegt Romée Brouwer, ook woonachtig op het complex.

Verhuizen

Meerdere bewoners van de studentenwoningen aan het Dennenrodepad meldden deze week aan *Folia* dat ze zich thuis niet veilig voelden. Nick Vermeulen zegt dat hij sinds de inbraak in zijn woning 'nooit meer waardevolle spullen in huis achterlaat'. Een enkele student besloot naar aanleiding van de inbraken in december te verhuizen. Student pedagogiek

Jiska Appel (19) zegt: 'Ik ben weggevlucht van de campus, omdat ik het doodeng vond daar. Toen ik hoorde dat de tas van een meisje op straat was opgesneden, was voor mij de maat vol en ben ik vertrokken.' De overval waar Appel aan refereert vond plaats op straat voor de studentenflat Echtenstein. Student journalistiek Sterre van der Hee (22) werd op 16 november 's avonds laat door twee mannen benaderd, die haar tas opensneden met een mes. 'Gelukkig was ik erg alert. Ik draaide me snel om, waardoor ze niet bij mijn spullen konden komen. Een van de mannen probeerde me nog te steken, maar hij miste en raakte zijn eigen arm,' vertelt Van der Hee. Ook zij verhuisde kort daarna. 'Ik was dat al van plan, maar deze gebeurtenis bevestigde nog eens dat het een goede keuze was.'

In het postcodegebied van de Spinozacampus werden vorig jaar 195 inbraken en inbraakpogingen gerapporteerd. Dertig procent meer dan het gemiddelde aantal woninginbraken in Amsterdam, en 75 procent meer dan het landelijk gemiddelde. Dat zijn op zich geen schokkende cijfers vergeleken met sommige buurten in Amsterdam-Noord of Nieuw-West, waar het aantal inbraken soms meer dan het dubbele van het landelijk gemiddelde is. Wel denkt de politie dat de studenten en hun woningen vaker doelwit zijn dan de overige buurtbewoners. 'Criminelen weten dat er bij studenten veel te halen valt. De meeste studenten hebben een smartphone, een laptop en soms een tablet,' aldus een politiewoordvoerder. Rond het studentencomplex is veel straatcriminaliteit. In de slecht verlichte parken en de vele tunneltjes die de buurt rijk is, is het voor criminelen makkelijk om onopvallend te werk te gaan. *Van der Hee:* '"Dat je hier woont als jonge blonde vrouw! Ik zou hier echt nooit kunnen leven," zei een agent tegen me, een dag na de overval. Hij raadde me toen aan om altijd met een mes in mijn tas over straat te gaan. Dat verbaasde me nogal, om dat uit de mond van een agent te horen.'

> 'Een politieagent raadde me aan om met een mes in mijn tas over straat te gaan'

Camera's

Duwo stelt bij monde van persvoorlichter Marja Weverling niet te weten wat het bedrijf nog meer zou moeten doen om de studenten een veilige woonplek te bieden. *Weverling:* 'We hebben de toegangsdeuren uitgerust met industriële magneten om te zorgen dat je ze niet open kunt duwen, de hekken rond de ingangen van het complex zijn verhoogd en de woningen hebben zware voordeuren die je niet zomaar met een koevoetje kunt openbreken.' Volgens Weverling komt een inbreker die naar binnen wil 'toch wel binnen'. Dat daarvoor niet veel creativiteit nodig is, blijkt uit het feit dat Linssen met een ijzeren staaf die bij het grofvuil lag door het hek van zijn woonblok heen in enkele minuten de rode knop in

de gang kan indrukken die de toegangsdeur opent. Slechts een paar tikken op de knop volstaan. 'Met iets professioneler gereedschap gaat dit vast nog veel makkelijker,' concludeert Linssen droogjes. Een studente loopt voorbij en zegt: 'Het verbaast me niets. Als je hier woont, krijg je de inbraken erbij cadeau.' Marja Weverling verbaast zich over het bericht dat de voordeur zo gemakkelijk opengaat. 'Dit is absoluut niet de bedoeling. Ik zal hiervan dan ook direct melding maken, en zorgen dat het beheer de plaatsing en de beveiliging van de knop zal herzien.'
Een andere veiligheidsmaatregel die de studenten aan Duwo voorstelden is camerabewaking, zoals bijvoorbeeld in de Daalwijkflat, die ook deels door Duwo beheerd wordt. De woordvoerder meent echter dat Duwo daar geen heil in ziet. 'Camera's, dat klinkt altijd heel leuk. Geloof me, mensen met minder goede bedoelingen weten precies wat ze moeten doen om de camera's onklaar te maken of niet herkenbaar in beeld te komen,' meldde Weverling in november aan stadszender AT5. 'Daar heb je dus absoluut niets aan.' Een vreemd standpunt, vindt Linssen: 'We spraken laatst met onze wijkagent en hij gaf juist aan dat hij niet begreep waarom hier nog geen camera's hangen.'

Spionnetjes

De veiligheid in het studentencomplex is niet alleen de verantwoordelijkheid van de verhuurder, vindt Weverling. 'Ik wil zeker niet stellen dat het allemaal de schuld van de studenten is. We hebben echter niet voor niets deuren geplaatst met spionnetjes. Kijk dus voordat je opendoet eerst wie er voor de deur staat. Als je diegene niet verwacht, kun je ook kiezen om niet open te doen.' Bovendien weet Weverling dat bij de regelmatige controles door de beheerders sigarettenpeukjes in de sloten gevonden worden en deurdrangers worden gesaboteerd. 'Dat doen de studenten soms voor het gemak als ze een feestje hebben en niet steeds de deur willen opendoen,' aldus de woordvoerder. 'Het gedrag van de bewoners kan ik niet beïnvloeden, behalve dan door ze regelmatig nieuwsbrieven te sturen met tips voor de veiligheid.'
Er hangen dus geen camera's, maar er is ook weer geen totaal gebrek aan toezicht op het Dennenrodecomplex. Fietsenmaker Ronald Stolker kijkt vanuit zijn werkplaats uit over de campus. 'Ik zit hier niet alleen om fietsen te maken, maar ook een beetje voor de sociale controle.' Stolker spreekt de bewoners regelmatig en loopt op alle verdachte situaties af. 'Als ik een stelletje gajes met een bivakmuts zie rondlopen, maak ik gelijk een foto. Grote jongen die mij dan m'n telefoon afpakt,' zegt de fietsenmaker. Hij draait een sjekkie en tuurt in de verte, waar een man met een donkere capuchon dicht langs een blok woningen loopt. Het blijkt iemand van een bouwbedrijf te zijn. 'Niet iedereen is verdacht natuurlijk. Ik loop zelf ook met een petje rond.'

Op maandag 9 februari vond een bewonersbijeenkomst plaats. Kijk op Folia Web voor het laatste nieuws over de veiligheid op de Spinozacampus.

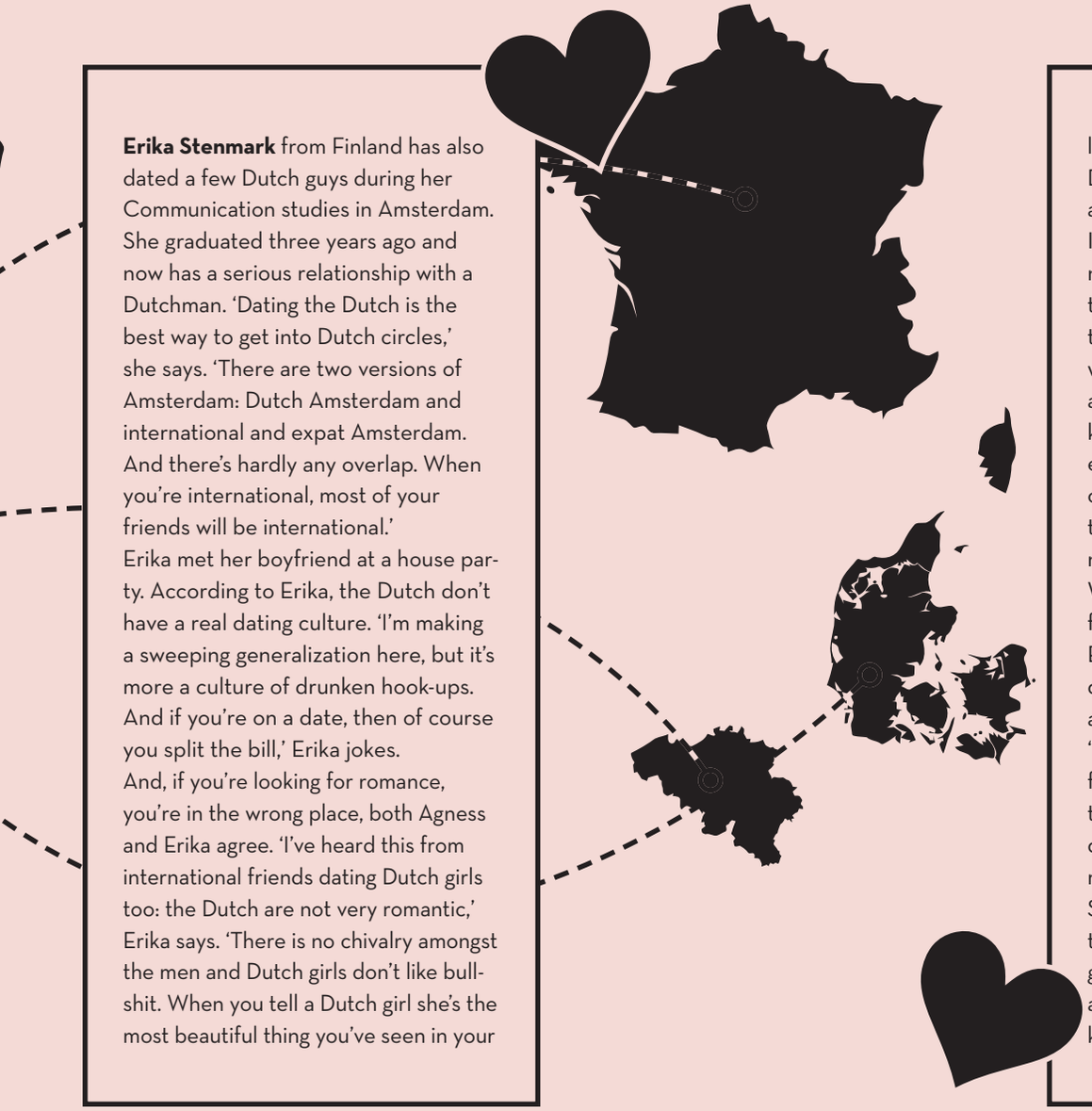
International butterflies

A good way to get a feel for local culture is to date a local. A Dutchman - or -woman - will give you as authentic-as-is-gets insight into family life, Dutch cuisine and, of course, strange festivities like Sinterklaas. But apparently that's not the only reason for dating the Dutch... **text** - Stephan Vegelien / **illustration** - Vruchtvlees

Agness Walewinder (26, New Media & Digital Culture) is originally from Poland and met her Dutch boyfriend, Rutger, on OK Cupid. 'It's actually a pretty funny story. I was exploring different dating sites for a university project, and as an experiment, I started my own profile on OkCupid. And then Rutger sent me a message...'
Agness has been together with Rutger, who just graduated in Applied Psychology, since October. Two weeks later she got to meet his parents. 'That was really quick for me. I come from a very traditional family where you have to be together for at *least* six months before you take someone home to meet your parents.' But it was nice: relaxed even. Rutger made lasagna and his parents were extremely nice. 'They care for me and are aware that I'm alone here. They invited me over for Christmas, and won't have me be all by myself on a Sunday. I really feel part of the family.'

The fact that Agness hardly speaks Dutch isn't a problem. 'Everyone speaks English to me or switches to English when I'm around.' But is does get awkward sometimes. 'Especially when everyone suddenly starts laughing and I have no idea what it's about.' No wonder her boyfriend has applied a little pressure on Agness to learn Dutch. 'He starts to randomly speak Dutch to me sometimes, which can be hard because I haven't had time to take a course yet. But it would be good for me to learn because naturally, his friends and family prefer to speak Dutch.'
But why a Dutch guy and not an international student like herself? 'Well, I was looking for a stable relationship. He's already settled: he's not going anywhere. I have so many international friends, from Spain or Portugal for example, who are going to leave in a year. I didn't want that.'

Erika Stenmark from Finland has also dated a few Dutch guys during her Communication studies in Amsterdam. She graduated three years ago and now has a serious relationship with a Dutchman. 'Dating the Dutch is the best way to get into Dutch circles,' she says. 'There are two versions of Amsterdam: Dutch Amsterdam and international and expat Amsterdam. And there's hardly any overlap. When you're international, most of your friends will be international.'

Erika met her boyfriend at a house party. According to Erika, the Dutch don't have a real dating culture. 'I'm making a sweeping generalization here, but it's more a culture of drunken hook-ups. And if you're on a date, then of course you split the bill,' Erika jokes.

And, if you're looking for romance, you're in the wrong place, both Agness and Erika agree. 'I've heard this from international friends dating Dutch girls too: the Dutch are not very romantic,' Erika says. 'There is no chivalry amongst the men and Dutch girls don't like bullshit. When you tell a Dutch girl she's the most beautiful thing you've seen in your life, she'll laugh square in your face.'

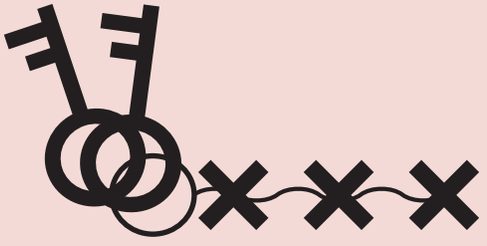
Dutch men don't surprise you, Agness adds. 'You can read them like a book.'

If that's the only stereotype that Agness and Erika have come across, then the Dutch don't seem so bad. 'Oh, and the Dutch are absolutely *obsessed* with dinner,' Agness laughs. 'Dinner is always between 6 and 7 and they all know in advance what they're going to eat. And Dutch guys sleep a lot. Rutger can sleep like 11-12 hours and still be tired. I have a lot of friends who have noticed the same of Dutch people too.'

What then, do the Dutch have to offer? 'Well in the case of my boyfriend,' Erika says, 'he's really funny. And I quite like their directness, but it takes a while to get used to.'

'They are extremely easygoing and very faithful,' Agness adds. So, in a nutshell, the Dutch aren't likely to hold open a door for you, and if you're looking for romance, best cast your eyes further South; but they do seem to have something going for them. After all, they've got their humor; they're straightforward and very laid back. And you'll always know what's for dinner.

Keys to Amsterdam

Patryk Klos
(24, International Sport Management & Business)
From: Poland

Space to think 'The OBA city library is great. It has so many different floors, each with different designs, that everyone can find his own corner to read or study. Plus, in the morning, you can get a great breakfast for €3 on the top floor with an amazing view over Amsterdam.'

Great outdoors 'Westerpark and Vondelpark are definitely great places to be outdoors, meet new people hang out with other students, play games or just chill. Museumplein is also great, filled with tourists and expats playing football or frisbee: always a good opportunity to join in.

Late nights 'Bloemenbar near the Spui and De Pijp for great hippie student bars with an amazing atmosphere and affordable prices. For Amsterdam standards, anyway.'

Feels like home: 'There's a great Polish supermarket called Costa in the north part of Amsterdam. The shop has amazing Polish beers, sausages and sweets.

Best bite 'Tiny and with a family-like atmosphere, Ethiopian restaurant Kilimanjaro is hidden on Rapenburgerplein. It serves traditional Ethiopian food and coffee for a fair price. It's an insiders' treasure for sure: you can barely see that it's a restaurant. The staff is super friendly.'

Those crazy Dutch 'The amount of bread Dutch people eat every day is ridiculous! Pancakes come a close second, they're eaten here as breakfast lunch and dinner.'

Toehoorders

Hoorcollege wereldgeschiedenis door Joke Klaassen en Herman Kaptein, maandag 2 februari, 14.30 uur, Kohnstammhuis. **tekst** en **foto's** - Carlijn Schepers

Aanwezigen 110
Percentage alleenzittenden 10
Scrabblewoorden neolithisch, sedentair, infanticide

Het duurt lang voordat het stil is in de collegezaal op de bovenste verdieping van het Kohnstammhuis. Er wordt druk gepraat over vlammenwerpers en 'de gangsterklas'. Bij gebrek aan een microfoon verheft Herman Kaptein zijn stem om boven het gekwebbel uit te komen. 'Mevrouw Klaassen en mijn persoontje zullen deze cursus wereldgeschiedenis geven.'
'Cursus?' gniffelen een paar studenten.
Het eerste halfuur gaat op aan het rondgaan van de presentielijst, huishoudelijke mededelingen, uitleg over het handboek en de digitale omgeving, en een donderpreek van Kaptein. 'Ten eerste: kom op tijd. Ten tweede een waarschuwing: het is veel stof. Discipline is belangrijk en dat is een probleem voor veel van jullie. Dat bewijst de eerste toets die altijd dra-ma-tisch wordt gemaakt. Maar ik weet dat dit bij sommigen het ene oor in, het andere oor uit gaat.'
In de digitale leeromgeving moeten studenten vragen beantwoorden bij het boek. De docenten zien vervolgens precies hoeveel iedereen oefent. De balk van de student wordt groen, oranje of rood. Bovendien is er een knop voor docenten om een waarschuwing of motivatie te sturen. Dit kan echter niet als de student een groene status heeft; complimenten geven zit er niet in. Ook is er een lijst waarop studenten elkaars resultaten kunnen zien. 'Dus je kan tegen elkaar strijden of jezelf anoniem maken.'
Wat er nog van de collegetijd over is, besteedt Kaptein aan de stof. Met de landbouwrevolutie illustreert hij waarom wereldgeschiedenis belangrijk is. De landbouwsamenleving is niet door slimmeriken op één plek uitgevonden en vervolgens verspreid over de wereld. Hij ontstond onafhankelijk op verschillende plekken. 'Daarom is het belangrijk naar de geschiedenis van de wereld en niet van één gebied te kijken. Hopelijk beseffen ze dat ook ooit op middelbare scholen.'

Ted Zandvliet
18, docent geschiedenis

'De docent is volgens mij niet zachtaardig, maar wel echt een wandelende encyclopedie. Ik denk dat hij ons veel zal leren. De digitale leeromgeving lijkt me ook erg handig. Dit is het eerste vak bij geschiedenis dat zo modern en digitaal is. Bij de andere vakken krijg je alleen een boek. Ik weet nog niet of ik mijn naam in die resultatenlijst anonimiseer. Het competitieve kan motiverend, maar ook negatief werken.'

Daniël Ellis
20, docent geschiedenis

'De hoeveelheid stof van dit vak zal redelijk pittig worden en het is ook nog eens in het Engels, dus ik moet het goed gaan bijhouden. De digitale leeromgeving lijkt me daarvoor erg handig. Ik vind dit andere perspectief op geschiedenis erg interessant. Niet alleen de blik vanuit het Westen of Europa, zoals we op de middelbare school kregen, maar vanuit de hele wereld. En de docent weet waar hij het over heeft, dus dat zit wel goed.'

Brenda Zwarthoed
18, docent geschiedenis

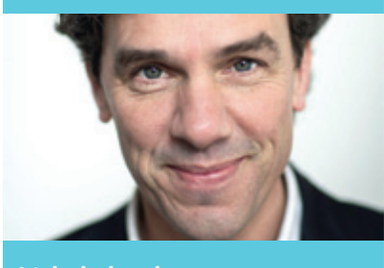
'Ik maak me een beetje zorgen over dit vak. Mijn Engels is namelijk best slecht en alles is in het Engels, zelfs de tentamens. Dus ik ben een paar weken geleden al begonnen met het vertalen van boek. Anders haal ik het niet. Wat ik verwarrend vond aan het college van vandaag was dat de docent vooraf zei dat we de stof die hij ging bespreken niet in het boek hoefden te lezen, maar dat het wel tentamenstof is.'

FoliaWeb

Body & Mind
De Tweede Boerhaavestraat is helemaal zen. Het USC opende er zijn Body & Mind-studio. 'Geen voetbaldoeltjes, geen wirwar van gekleurde lijnen. Hier hoeven we met niemand rekening te houden.'

Links bolwerk
De heren van Lekker Stereotyperen vernamen dat op de UvA de studenten stevig worden geïndoctrineerd met links gedachtegoed op kosten van de belastingbetaler. Dat wilden zij ook weleens meemaken.

Students in Motion
Een ambachtelijke webwinkel: dat is het winnende concept van Students in Motion 2015. Team 'Verszorgd' bedacht de webwinkel voor een slagerij en andere winkels in de Rivierenbuurt.

LEES MEER OP FOLIAWEB.NL

Promoties

DONDERDAG 12/02

10.00 uur: Filip Eftimov – Geneeskunde
Treatment of Chronic Inflammatory Neuropathies. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Natalya Martynova – Economie
Incentives and Regulation in Banking. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Deus Lukoye – Geneeskunde
Anti-tuberculosis Drug Resistance in Sub-Saharan Africa. The Case of Uganda. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 13/02

10.00 uur: Jurgen Runge – Geneeskunde
Towards Quantitative Magnetic Resonance Assessment in Parenchymal Liver Disease. (Agnietenkapel)

11.00 uur: Arnold Heumakers – Kunstgeschiedenis
De esthetische revolutie. Ontstaan en ontwikkeling van het moderne kunstbegrip in Verlichting en Romantiek. (Aula)

12.00 uur: Boaz Aronson – Geneeskunde
Mechanisms of GATA Factor-mediated Regulation of Molecular Homeostasis in the Gut. (Agnietenkapel)

13.00 uur: Emile Barkhof – Geneeskunde
Motivation for Adherence to Treatment in Chronic Psychotic Disorders. Intervention Strategies and Social Cognitive Factors. (Aula)

14.00 uur: Dávid Kopányi – Economie
Bounded Rationality and Learning in Market Competition. (Agnietenkapel)

WOENSDAG 18/02

10.00 uur: Sven Stringer – Geneeskunde
Breaking the Code. Statistical Methods and Methodological Issues in Psychiatric Genetics. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Joost Poort – Rechtsgeleerdheid
Empirical Evidence for Policy in Telecommunication, Copyright & Broadcasting. (Agnietenkapel)

Oraties

VRIJDAG 13/02

16.00 uur: Peter van Baalen – Bedrijfskunde
Digitaliserende organisaties. (Aula)

Voor uitgebreide informatie zie uva.nl/nieuws-agenda

Hora est

Dávid Kopányi
Economie
13 februari 2015, 14.00 uur, Agnietenkapel

‘Consumentengedrag blijkt niet zo voorspelbaar’

Bevinding ‘In de economie wordt verondersteld dat bedrijven rationeel te werk gaan bij het bepalen van prijzen en het aanbieden van hun producten. Dat houdt in dat zij precies weten hoe de markt voor hun product eruitziet. In de praktijk is de markt erg gecompliceerd. Daarom gebruiken bedrijven economische modellen, of leermethoden, om een inschatting te maken van bijvoorbeeld de marktvraag naar hun product. Zo bepalen ze hoe ze hun product in de markt zetten. Maar doordat die leermethoden van elkaar verschillen en met elkaar interacteren, krijg je gecompliceerde verschijnselen zoals bijvoorbeeld prijsoorlogen. Mijn proefschrift benadrukt dat er in economische modellen rekening gehouden moet worden met een begrensde rationaliteit en leermethoden. Het rationele standaardmodel wijkt dus mogelijk af van het daadwerkelijke, menselijke gedrag van consumenten.’
Leuk ‘Ik houd van computersimulaties. Ik moest een hoop simulaties programmeren. Vervolgens moest ik wachten op de resultaten van de simulaties en die analyseren.’
Moeilijk ‘In een van de hoofdstukken moest ik een experiment uitvoeren in een laboratoriumsetting met studenten om het consumentengedrag te meten. Een aantal studenten die zich aangemeld hadden, kwamen echter niet opdagen. Om toch aan mijn aantal respondenten te komen heb ik een hoop extra sessies moeten doen. Het was afwachten tot ik genoeg data had.’ ■■■

Daniël Rommens

Curvers

Dood paard

Het is sowieso verschrikkelijk als mensen het ineens met z’n allen hartstochtelijk eens zijn over iets, maar het is helemaal erg als dat dan een TED-filmpje is. Vaak wordt er een gigantische open deur ingetrapt. Maar er bestaat binnen deze prikkelende serie ook een filmpje dat demonstreert hoe je je veters moet strikken. Erger nog dan dat is het filmpje van Ken Robinson, Schools kill creativity, waarin Sir Ken verdedigt dat iedereen (iedereen!) creatief is, maar creativiteit er bij kinderen systematisch uitgeproefwerkt, -gecitotoetst en -gecoopertest wordt. Dat klinkt als muziek in de oren van de jonge, slimme, wannabe creative intellectuals die het TED-publiek vormen, en zo werd het filmpje ook het meestbekeken TED-filmpje ooit. Maar: is het ook waar?
Vorige week gaf ik een workshop proza aan tieners en zat er weer zo een tegenover me, apathisch naar een blanco vel te staren. Ik dacht aan Ken. Was het mijn taak een restje comateuze creativiteit te reanimeren, of trok ik hier aan een morsdood paard? En als hier ooit iets van creativiteit aanwezig was geweest, welke kwade genius had dit talentje dan kapotgemaakt en waarom? Meer dan anekdotisch bewijs is er niet, maar ja, ook dit kind had op de kleuterschool vast eens prachtig ecoline door een rietje geblazen. Ik dacht aan mijn broertje, dat deze hogere ecolinekunde standaard weigerde en die tegenwoordig een tevreden actuaris is.
Toen Ken een kleine Ken was, was het gewoon belangrijker om de schoorsteen te laten roken dan om creatief te zijn. Zijn betoog meurt naar een belegen verzet tegen een educatieve autoriteit die allang niet meer bestaat. Liever dan het idee dat het leven oneerlijk is, omarmt hij het idee dat hem iets is afgenomen. Stel dat creativiteit geen universele eigenschap is maar een karakteristiek, dan zijn prozaworkshops waar docenten de pupillen vol verwachting aankijken, hopend op de vruchten van afwezige eigenschappen, een moderne vorm van kindermishandeling. ■■■ Emma Curvers

Prikbord HvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

DBSV Amsterdam Marathon

Uit onderzoek dat lector kracht van sport Marije Baart de la Faille-Deutekom in opdracht van organisator Le Champion uitvoerde blijkt dat de TCS Amsterdam Marathon de regio 15,8 miljoen euro oplevert. In dat bedrag zijn alle factoren meegenomen: de uitgaven van toeschouwers, deelnemers, organisatie en media en de geschatte indirecte opbrengsten. Daarnaast onderzocht ze gezondheidseffecten: ongeveer een kwart van de deelnemers is minder gaan drinken en vijf procent rookte minder.

DMCI Paralympics

Informaticastudent Larissa Klaassen won vorige week twee gouden medailles bij de Newport International Paracycling Cup. Klaassen, die visueel gehandicapt is, sleepte daarmee een nominatie voor de Paralympische Spelen van 2016 in Rio de Janeiro in de wacht. Het is de eerste keer dat Klaassen (20) en haar bijrijder Haliegh Dolman zo dicht bij een paralympisch ticket zijn. Alleen wanneer er meer paralympische wielrenners zich kwalificeren dan er plaatsen zijn, kan Klaassen een ticket nog mislopen. Dat is echter geen realistisch scenario.

HvA Students in Motion

Team 'Verszorgd' heeft de Pitch der Giganten gewonnen, de afsluiting van Students in Motion. Zeventienhonderdtachtig eerstejaarsstudenten van het domein Digitale Media & Creatieve Industrie (DMCI) hielpen deze week ondernemers aan een creatieve oplossing voor een communicatieprobleem. Het team hielp een slagerij uit de Rivierenbuurt aan een webwinkel met andere ondernemers in de buurt, om zo hun gezamenlijke bereik te vergroten. De jury wist vooral te waarderen dat het hier echte lokale ambacht betrof.

DBSV YayaGirls

De Poolse HvA-student International Sport, Management & Business Studies Patryk Klos loopt vanaf volgende maand stage bij YayaGirls, een Ethiopische organisatie die seksegelijkheid propageert. Voordat hij naar Ethiopië vertrekt, zamelt hij geld in. Zijn doel is om vierduizend euro op te halen, zodat vijf Ethiopische meisjes drieënhalve maand onderdak en eten kunnen krijgen binnen het project. Kijk voor meer informatie over YayaGirls en doneermogelijkheden op yayagirls.wordpress.com.

HvA Huisstijl

De huisstijl van de HvA heeft eind januari enkele veranderingen ondergaan. Zo verdwijnen de vaste domeinkleuren als geel voor DOO en oranje voor DMCI. Domeinen mogen deze nog wel gebruiken, maar zijn niet langer monopolist op die kleur. In internationale uitingen zal de HvA bovendien alleen nog 'Amsterdam University of Applied Sciences' gebruiken en niet langer ook 'Hogeschool van Amsterdam'. Ten slotte kan er voortaan vanuit verschillende organisatieonderdelen worden gecommuniceerd, bijvoorbeeld vanuit opleidingen of kenniscentra. Zij gelden dan als tweede afzender.

DG Urban Vitality

Ellen Vermeulen is vanaf 1 februari programmamanager bij het programmateam Urban Vitality. Vermeulen is afkomstig van de gezondheidsorganisatie GGD GHOR Nederland. De bedoeling is dat Vermeulen het programma zal omvormen en uitbouwen tot een expertisecentrum op het gebied van grootstedelijke vraagstukken rond vitaliteit, zo laat de HvA weten. Het programma Urban Vitality draait om langetermijnkwesties op het gebied van gezondheid en welzijn in grootstedelijke milieus. Vermeulen wil zich met name bezighouden met het uitbouwen van een netwerk onder het midden- en kleinbedrijf in de stad.

DMCI Press Pool

Het Kenniscentrum Create-IT en het Amsterdam Creative Industries Network zoeken derde- en vierdejaars studenten die deel willen uitmaken van hun Press Pool. Schrijvende, filmende en fotograferende studenten die vier tot acht uur per week over hebben wordt gevraagd om reporter te worden en projecten van beide centra te volgen. Studenten kunnen zich tot 16 februari aanmelden door een motivatie, cv en een artikel van hun hand te sturen naar Joyce Overklift Vaupel Kleyn: s.j.overklift.vaupel.kleyn@hva.nl.

DOO Onderzoekstelevisie

Op 19 februari vindt van 12.30 tot en met 15.00 uur in de Kohnstammzaal een live talkshow van OnderzoeksTV plaats. OnderzoeksTV is een gloednieuwe coproductie van HvA-opleiding CMD en het Domein Onderwijs & Opvoeding. Het thema van de allereerste aflevering van OnderzoeksTV is het onderzoek van studenten in de eerstegraadsmasteropleidingen van de lerarenopleiding. Studenten, leerlingen, schoolleiders en onderzoeksbegeleiders spreken over het belang van studentenonderzoeken voor de praktijk. Kijk voor meer informatie op bit.ly/16mkIBj.

Prikbord UvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

FGw Erepenning

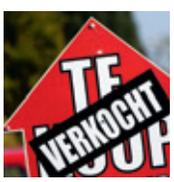
Op de jaarlijkse Satricumdag van de opleiding archeologie heeft Antonio Santarelli de facultaire erepenning voor bijzondere verdiensten ontvangen. Met deze onderscheiding wil de faculteit hem eer bewijzen voor zijn jarenlange praktische en financiele ondersteuning van de opgravingen in Satricum. Santarelli is eigenaar van het grote wijngoed Casale del Giglio in Le Ferriere, Lazio, waar zich archeologische rijkdommen in de grond bevinden die jaarlijks bezoek krijgen van UvA-archeologen onder leiding van hoogleraar Marijke Gnade.

FGw Reisbeurs

Historicus en romanist Niek Pas heeft een Van Gogh-reisbeurs gekregen om aan de Université de Nice Sophia Antipolis mee te doen aan het Frans-Nederlandse project 'Sport as Identity Marker in Colonial and Postcolonial Settings 19th and 20th Century'. Met de toekenning van 3.300 euro kan Pas naar Nice en komt een Niçois naar de UvA. Het Van Gogh Programme is een bilateraal Frans-Nederlands programma, dat wordt uitgevoerd door Nuffic. Binnen het programma kunnen jaarlijks 150 onderzoekers in Frankrijk of Nederland heen en weer gaan voor onderzoek.

FGw Bungehuis

Het Bungehuis, een van de twee hoofdlocaties van de FGw aan de Spuistraat, is verkocht. Het pand komt in handen van vastgoedmaatschappij Aedes Real Estate. In het Bungehuis zijn op dit moment veel talenopleidingen gevestigd, evenals het faculteitsbestuur. Aedes gaf al een eerste informatieavond over de toekomst van het pand, dat op de Monumentenlijst staat. Aedes is gespecialiseerd in de (her)ontwikkeling van binnenstedelijk onroerend goed en in bezit van verschillende panden waarin hotels zijn gevestigd, waaronder The Manor en Andoz.

FEB Scriptieprijs

Yuan Yue, promovenda aan de Amsterdam School of Economics (ASE), heeft de Netspar MSc Thesis Prize 2015 gewonnen met haar scriptie *Measuring the Cost of Regulatory Funding Ratio Constraints for Defined Benefit Pension Plans*. Ze schreef de scriptie tijdens een stage bij APG en als onderdeel van haar studie Econometrics & Mathematical Economics bij Tilburg University. Momenteel doet Yuan Yue bij hoogleraar Roger Laeven promotieonderzoek naar verzekeringsfraude bij het researchprogramma Actuarial Science & Mathematical Finance van de ASE.

deFusie Hoofdredacteur

Online opinietijdschrift voor jonge academici *deFusie* zoekt een hoofdredacteur. Het gaat om een student of pas afgestudeerde die de groep vrijwilligers gaat leiden. Als hoofdredacteur ben je dagelijks bezig met de inhoud van de website, leid je de redactievergaderingen en bevorder je de offline activiteiten en externe samenwerkingen van *deFusie*. Het is een functie op vrijwillige basis. Geïnteresseerd? Stuur je cv en een korte motivatie – beide één A4 – voor woensdag 25 februari op, of neem contact op met de sollicitatiecommissie (bestuur@defusie.net).

Cultuur UvA-orkest

Bernard Haitink, van 1964 tot 1988 chef-dirigent van het Koninklijk Concertgebouworkest, is de nieuwe beschermheer van het UvA-Orkest J.Pzn Sweelinck. Hij treedt hiermee in de voetsporen van illustere voorgangers als Yehudi Menuhin en Frans Brüggen. Het UvA-Orkest J.Pzn Sweelinck bestaat bijna 140 jaar en is daarmee Amsterdams oudste symfonieorkest. De orkestleden zijn allemaal UvA-student. Sinds de oprichting ervan hebben veel bekende dirigenten, onder wie Hendrik Andriessen, Lukas Vis en Edo de Waard, het orkest geleid. Het orkest treedt jaarlijks op in het Concertgebouw.

FNWI Studentenenquête

Science Park is nu enige jaren in bedrijf en dat is een goed moment om te inventariseren wat er leeft onder studenten. De studentenraad peilt daarom de mening van studenten en heeft een enquête opgesteld. De raad wil onder meer weten of er genoeg laptopwerkplekken zijn, waar het aan ligt dat de fietsenstalling zo vaak vol is en hoe afvalscheiding (nog) beter kan. De enquête kun je online invullen via studentenraad.nl/fnwi, maar je kunt ook langskomen in de raadskamer (A1.26) of de raad mailen via fnwi@studentenraad.nl.

FNWI BètaBreak

Seks en voortplanting, hoeveel hebben die twee eigenlijk met elkaar te maken? Dat is het onderwerp dat volgende week woensdag aan bod zal komen tijdens de BètaBreak, die een ontmoeting is tussen hersenwetenschap en psychologie. Welke van onze lusten komen voort uit onze biologie en welke worden bepaald door cultuur? Met het thema 'Seks' bekijkt deze BètaBreak waar onze oerinstincten botsen met ons beeld van correcte romantiek. Kom, luister en discussieer mee! Deze BètaBreak is 18 februari om 12.00 uur in de centrale hal van het Science Park.

Master dankzij megablessure

Ze scheurde haar achillespees en mocht veertien maanden niet voetballen. Een rampjaar op voetbalgebied werd een superjaar buiten het veld. Nu is Leonne Stentler (28) terug in de selectie van de Ajax Vrouwen. Ze is nog lang niet klaar met voetbal, maar wel klaar voor een toekomst zonder.

tekst - Sebastiaan van de Water / **foto** - Bram Belloni

Het gebeurde in september van 2013. Leonne Stentler, verdediger van Ajax Vrouwen, was bezig aan de warming-up. Ze probeerde op te springen. Er ging iets mis. Een vlam schoot door haar hiel. Een seconde later lag ze op de grond. Schrik en pijn maakten zich meester van de Rotterdamse Ajacied. 'Terwijl ik daar lag spookte door mijn hoofd: dit gaat me twaalf maanden kosten.'

Ze werd van het veld gedragen. De scherpe pijn zakte weg, en maakte plaats voor voorzichtige hoop. Misschien viel het toch mee. Leonne vertelde de arts dat ze weer kon lopen. Geen sprake van, was diens reactie. Wanneer dan wel? Morgen? Ook niet. Voordat Stentler haar volgende stap mocht zetten, zouden er nog vier maanden verstrijken.

De blessure kwam niet uit het niets. Stentler had al jaren last van haar achillespees. Waarom wist niemand. Totdat een MRI-scan een onverwachte boesdoener onthulde: een botpunt op haar hiel. Onmiddellijk werd een operatie gepland om het bot glad te schaven. Maar het was al te laat. Precies één dag voor de operatie vond de fatale warming-up plaats waar Stentler haar achillespees scheurde. 'Er was een voordeel,' blikt ze nu terug. 'Ik kon meteen dubbel worden geopereerd.'

Zwak en depressief

Na de operatie traden er complicaties op. De wond heelde niet. Het gips zat te strak. Er groeide een blaar rondom de open wond. Vier keer moest ze terug naar het ziekenhuis om zich opnieuw te laten opereren. 'Na drie maanden met mijn been omhoog te hebben gelegen, begon ik licht depressief te worden. Ik bewoog niet, at weinig en werd steeds zwakker.'

Toch bood haar abominabele toestand ook nieuwe mogelijkheden. Opeens had ze tijd over. Tijd die ze zou gebruiken om, ondanks

alles, van 2014 een uitmuntend jaar te maken. Ten eerste stortte ze zich op haar UvA-studie communicatiewetenschap. ‘Sport en studie had ik altijd gecombineerd, maar stiekem stond voetbal voor mij op één.’ Vaak tot onbegrip van haar docenten. ‘Jij kiest er voor om aan topsport te doen. Dus als jij daardoor verplichte colleges mist, is dat jouw probleem,’ kreeg ze vaak te horen. Met flinke vertraging had Stentler haar bachelor afgerond. Nu kon ze in alle rust haar masterscriptie schrijven. Ze onderzocht een vraagstuk dicht bij zichzelf: kunnen beroemdheden een rol vervullen in het voorkomen van blessures?

Doemscenario’s

Ja, luidde haar antwoord. Mits de nadruk wordt gelegd op de negatieve aspecten. ‘Mensen zijn weinig vatbaar voor een onbekende man die stelt dat je dankzij een warming-up langer fit blijft. Maar als Lionel Messi beweert dat het overslaan van een warming-up kan leiden tot een pijnlijke blessure die van jou tijdelijk een gehandicapte maakt, dan heeft dat veel meer effect.’ Positief coachen mag tegenwoordig de norm zijn, de rol van ouderwetse doemscenario’s is nog niet uitgespeeld.

Ondertussen had Stentler haar eigen doemscenario voor ogen. Die master was mooi, maar ze had niet voor niets al die jaren voetbal op één gezet. Wie garandeerde haar dat ze ooit nog op haar oude niveau zou voetballen? Bovendien begon de tijd te dringen. Ajax werkt met contracten van een jaar. Elk seizoen is het opnieuw spannend. Wie mag blijven, wie niet? Stentler moest herstel tonen.

> ‘Ik had een heel dun kuitje. Alles moest ik opnieuw leren’

En dat deed ze. Stapje voor stapje. ‘Voor het eerst weer lopen voelde heel raar. Mijn enkelgewricht had al die tijd vastgezeten in het gips. Ik had een heel dun kuitje. Alles moest ik opnieuw leren.’ Ajax gunde haar een contractverlenging, maar meer dan revalideren in het ‘krachthonk’ kon ze maandenlang niet doen. Om de leegte op te vullen solliciteerde ze bij de atletencommissie van NOC/NSF. Ze werd aangenomen; het tweede grote succes van 2014. Samen met vooral voormalig olympiërs vertegenwoordigt ze tegenwoordig de belangen van heel sportend Nederland. ‘Ik voel me soms wel een buitenbeetje. Ik merk dat voetballers met de nek worden aangekeken, omdat ze dik betaald krijgen.’

Terug – maar wel op de bank

Maar als er één groep voetballers niet dik betaald krijgt dan zijn het wel Stentler en haar teamgenoten. De fietsen van de Ajax Vrouwen staan in schril contrast met de dure auto’s van de dik betaalde mannen van Ajax. ‘Ik zou zo’n hoog salaris niet eens willen,’ zegt Stentler stellig. ‘Dan was ik waarschijnlijk niet afgestudeerd, had ik niet in de atletencommissie gezeten en had ik mezelf niet verder kunnen ontwikkelen bij het Mullier Instituut, waar ik nu stage loop. Dan was ik op mijn lauweren gaan rusten. Waar haal je dan je voldoening uit? Je bankrekening? Dat geld heb je niet eens echt verdiend vind ik.’

Haar derde grote succes van 2014 boekte Stentler eind november. In een besloten oefenduel maakte ze haar rentree. 37 minuten lang stond ze op het veld, zonder last te hebben van haar achillespees. Na veertien maanden blessureleed was ze terug.

Egoïstisch

Het klinkt gek, maar 2015 zal voor Stentler een veel moeilijker jaar worden. De tijd van veel tijd is voorbij. Evenals de tijd dat ze slechts braaf haar trainingsschema’s hoefde te volgen. Vanaf nu wordt ze weer afgerekend op prestaties. Voorlopig zit ze op de bank. Ex-Ajacied Richard Witschge liet zich ooit ontvallen dat hij zittend op de reservebank last had van ‘kwade gedachtes’. Dat hij het niet zo erg zou vinden als een teamgenoot een been zou breken. Stentler begrijpt het sentiment. ‘Ik gun niemand een blessure, maar als je op de bank zit, wil je maar één ding. Zelf spelen. Dan denk je heus wel eens: “Jij mag vandaag ietsje minder goed spelen, dan kom ik er tenminste in.” Uiteindelijk is iedereen egoïstisch.’

Met een nieuwe contractronde in aantocht is het zaak voor Stentler om zich snel weer in het team te vechten. Ze wil niets liever. Want met voetbal is ze nog lang niet klaar. Maar mocht blijken dat het voetbal klaar is met Stentler, dan is zij klaar voor een toekomst zonder voetbal.

Stage

Naam Elise Baeriswyl (21)
Studie Algemene cultuurwetenschappen
Stage Pakhuis de Zwijger
Verdiensten Geen
Sterren ✪ ✪ ✪ ✪ ✪

‘Vóór mijn stage was ik alleen in het eetcafé van Pakhuis de Zwijger geweest. Maar er gebeurt veel meer: ik ben als stagiair betrokken bij het maken van programma’s over de creatieve industrie, zit in de redactie van het online platform voor steden in transitie, draag bij aan het magazine en heb wisselende exposities in het eetcafé georganiseerd. Gelukkig zitten er redelijk wat kunstenaars in mijn kennissenkring; die kon ik de kans geven daar te exposeren.

Mijn taak ligt vooral bij de creatieve industrie: ik help thema’s van nieuwe programma’s verzinnen, nodig sprekers uit, kondig evenementen online aan en zorg dat alles goed verloopt. Zelf met nieuwe input komen was een uitdaging, maar na vijf maanden gaat het me goed af. Ik maak zelfs met een andere stagiair de laatste paar edities van ons maandelijkse programma ‘What’s Up?’. Dat is een relatief klein programma, maar we krijgen wel alle vrijheid – heel leuk.

Deze stage heeft me zeker dichter bij een baan gebracht: door alle sprekers op onze evenementen heb ik nu een fantastisch netwerk. De stage is helaas onbetaald, maar daar heb ik zelf voor gekozen. Onbetaalde stages zijn nu eenmaal de realiteit in de culturele sector, en ik kreeg gratis lunches en mocht naar openingen. Ik geef vier sterren omdat een vergoeding mooi meegenomen zou zijn geweest; op de stage zelf heb ik niets aan te merken.’ Bob van Toor

Overigens

De werkgroep Onderwijs en Student Experience nam het studieklimaat aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de UvA onder de loep en stuitte op studenten die vooral waarde hechten aan flexibiliteit en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Studenten verwachten te veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling. Het hoger onderwijs moet zijn vrijblijvende imago afschudden.

Marco Snoek
Lector leren & innoveren

'Mee eens en oneens. Het is inderdaad wenselijk om het vrijblijvende imago van studeren af te schudden en de motivatie van Nederlandse jongeren voor onderwijs op te krikken. Daarvoor is een andere cultuur nodig, één waarin we prestaties vragen en waarderen. Met het huidige systeem waarin een 5,5 voldoende is en het dus acceptabel is dat je 45 procent van de stof niet beheerst, neem je eigenlijk jezelf als onderwijsinstelling en docent niet serieus. De norm moet omhoog. Wel moeten we zorgen dat we daarin niet doorschieten in verkeerde oplossingen. Aanwezigheidsplicht bijvoorbeeld heeft niet direct te maken met studiecultuur, maar met een opgedrongen leerstijl. Zinniger is om meer te sturen op samenwerkingsprojecten met hoge eisen, zodat studenten niet kunnen wegduiken.
Maar uiteindelijk is onderwijs meer dan het opdoen van kennis. Persoonsontwikkeling en Bildung zijn zeker op de universiteit van groot belang. De ruimte die daarvoor is, duidt dus niet op vrijblijvendheid en mag niet worden weggevaagd door prestatiedrift.'

Irene de Jong
Hoogleraar Griekse taal & letterkunde

'Daar ben ik het mee eens. Studenten besteden te weinig tijd aan hun studie. Dat is van alle tijden, maar is nu problematisch vanwege het streven naar betaalbaar hoger onderwijs voor velen. Ik vind het goed dat we van studenten vragen intensiever te studeren, maar eenzijdig ingrijpen middels intakegesprekken en BSA's is niet voldoende. Het euvel is namelijk dat opleidingen financiering krijgen per behaald diploma. En dus hebben we onze normen steeds verder verlaagd om studenten ondanks de lage inzet toch over de eindstreep te trekken. Dat moet anders, door naast het aantal diploma's ook onderzoek en valorisatie mee te nemen bij financiering. Alleen dan kunnen we het ons permitteren meer inzet te eisen en studenten ook echt te laten zakken als ze die niet opbrengen.
Natuurlijk moet er tijd blijven om te wennen aan zelfstandigheid en een nieuw leven in een grote stad – en met het vervallen van de basisbeurs komen daar waarschijnlijk nog meer tijdvretende bijbanen bij – maar de studie moet het winnen van die persoonlijke ontplooiing.'

Cees Vervoorn
Lector topsport & onderwijs

'Niet mee eens. In het onderwijs bestaat een eeuwenoude discussie over het belang dat we hechten aan Bildung tegenover Ausbildung, zelfontplooiing tegenover beroepsontwikkeling. Ik denk dat het stimuleren van zelfontplooiing een kerntaak is voor het hoger onderwijs, en hier ten onrechte als iets vrijblijvends en negatiefs wordt neergezet. Die zelfontplooiing staat momenteel al onder druk omdat we ons steeds meer richten op internationale afspraken wat betreft output en studierendement. Dat zie je ook op middelbare scholen, waar gym en muziek worden wegbezuinigd met het idee dat scholieren dat ook in hun eigen tijd kunnen doen. Zonde! Naast alle nadruk op cognitieve prestaties is het juist goed om ook lichamelijke expressievakken te hebben, zodat scholieren zich op alle vlakken kunnen ontplooien. Eenzelfde proces voltrekt zich in het hoger onderwijs: voor studenten die in vier jaar de ALO moeten doorlopen is er bijvoorbeeld weinig tijd voor extra stage of wetenschappelijke verdieping. We moeten de druk niet verder opvoeren.'

Wat doe je nu?

Zzp'er

Naam Rowan Olierook (23)
Studie Bachelor media & cultuur, master mediastudies, beroepsgeoriënteerde specialisatie in de richting tv & documentaire
Afgestudeerd op De rol van animatie bij deels geanimeerde documentaires
Werk Redacteur/researcher bij de omroep Human en organisator van kinderfeestjes voor Fun-Film
Verdiensten 2000-2500 bruto per maand

'Toen ik begon met mijn stage bij de omroep Human werd daar niet naar sociale media omgekeken. Dat ben ik gaan doen, voor het improvisatieprogramma *De Vloer Op*. Ze waren daar blij mee en vroegen me of ik wilde blijven. Dat vond ik natuurlijk geweldig. Ik ben tijdens mijn studie voor ze blijven werken, in loondienst. Daardoor heb ik wel wat vertraging opgelopen in mijn studie. Ik heb mijn scriptie pas in april ingeleverd, terwijl het al driekwart jaar eerder had gemoeten. Zelf vond ik dat niet zo erg. Na mijn afstuderen ben ik uit loondienst gegaan en als zzp'er voor de omroep blijven werken. Naast het beheren van de sociale media schrijf ik voor *De Vloer Op* de opdrachten voor de acteurs. De inspiratie daarvoor haal ik onder andere uit ideeën van het publiek, die ik via sociale media ontvang. Daarnaast organiseer ik filosofische denktanks voor festivals die de omroep organiseert, ben ik redacteur voor Human-documentaires en onderhoud ik contacten met het scholen.
Mijn werk bij Human is slechts parttime. Ik werk daarnaast nog indirect voor de omroep, als researcher voor een nieuwe documentaire die waarschijnlijk bij Human wordt uitgezonden. Ik doe dus al het uitzoekwerk voor de documentairemakers.
In de media is het erg lastig om vast werk te vinden. Daarom zoek ik zelf naast mijn vaste dagen steeds naar projecten om aan te werken. Of ik creëer ze zelf. Zo heb ik nu een eigen bedrijfje, waarmee ik kinderfeestjes organiseer. De kinderen gaan samen met mij dan bijvoorbeeld een speelfilm maken. Ik vind het heerlijk om met kinderen te werken. Nu doe ik dat op locatie, vaak bij de kinderen thuis, maar het is mijn droom om later een eigen studio te kopen. Dan kunnen we met special effects gaan werken en zo. Ik hoop echt dat het bedrijf een hit wordt en dat ik allerlei soorten feesten kan gaan doen. Verder hoop ik dat ik nog veel als researcher voor documentaires aan de slag kan.' **tekst** - Daniël Rommens / **foto** - Mats van Soolingen

cover
Lonneke van der Paalen

Colofon

Weekblad voor de HvA en UvA *Folia Magazine* is in 2011 voortgekomen uit *Folia* (1948) en *Havana* (1996).
Redactieadres Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD A'dam, telefoon 020-5253981, e-mail: redactie@folia.nl
Hoofdredacteur a.i. Clara van de Wiel
Chef redactie Mirna van Dijk
Art direction Vruchtvlees
Redactie (print/web) Yannick Fritschy, Daniël Rommens, Elbert Kauffmann, Carlijn Schepers, Henk Strikkers, Bob van Toor, Stephan Vegelien, Clara van de Wiel, Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee Bram Belloni, Fred van Diem, Hannah Fuellenkemper, Idris van Heffen, Marc Kolle, Marianne Lock, Lonneke van der Paalen, Mats van Soolingen, Sebastiaan van de Water
Eindredactie / Correctie Mirna van Dijk, Cecile Elffers
Opmaak Carl Zevenboom
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Wouter Breebaart, Ilse Duijn, Linda Duits, Jurriaan Gorter, Jaap Kooijman, Sebas Veeke
Bestuur Esther Crabbendam, Damiaan Denys, Sarah van Ierlant, Geleyn Meijer, Freek Rebel, Alexander Rinnooy Kan (vz), Bert Westenbrink
Secretariaat Stephanie Gude
Directeur Paul van de Water
Drukker Roularta Printing, Roeselare, België
Advertenties Bureau van Vliet, Zandvoort, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl
Voor advertenties binnen UvA en HvA: paul@folia.nl

Folia Magazine probeert altijd de rechthebbenden van fotomateriaal te contacteren. Hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

Bijdragen en bijverdienen?

Op Vandebron.nl verkopen boeren zelf hun stroom. Zo weet je zeker dat de stroom die je koopt duurzaam is opgewekt.

In Amsterdam informeren en enthousiasmeren onze promoters iedereen die over Vandebron wil horen.

Wil jij ons versterken, of ken je iemand voor wie deze bijbaan op het lijf geschreven is?

Meld je via bijbaan@vandebron.nl, of kijk op Vandebron.nl/bijbaan

vandebron.nl